

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Прва књига о Самуилу

Самуилово рођење

1 Био један човек из Раматајима, у Ефремовом горју, Цуфовац из Ефремовог племена, по имену Елкана син Јерохама сина Елихуа сина Тохуа сина Цуфовог. ² Имао је две жене: једна се звала Ана, а друга Пенина. Пенина је имала деце, а Ана није.

³ Елкана је сваке године ишао из свога града да се поклони и принесе жртву ГОСПОДУ над војскама у Шилу, где су два Елијева сина, Хофни и Пинхас, били ГОСПОДЊИ свештеници. ⁴ Онога дана када би приносио жртву, Елкана би давао по део мяса својој жени Пенини и свим њеним синовима и кћерима, ⁵ а Ани би давао двоструко, јер ју је волео. Али њој ГОСПОД није дао да има деце*. ⁶ Пошто Ани ГОСПОД није дао да има деце, њена супарница ју је стално кињила не би ли је узрујала. ⁷ Тако је то било из године у годину: кад год би полазили у Дом ГОСПОДЊИ, Пенина би кињила Ану све док се ова не би толико расплакала да није могла ни да једе.

⁸ Њен муж Елкана би је тада упитао: »Ана, зашто плачеш? Зашто не једеш? Зашто си потиштена? Зар ти ја не значим више од десет синова?«

⁹ Једном, након што су јели и пили у Шилу, Ана устаде.

А свештеник Ели је седео на својој столици крај довратка ГОСПОДЊЕГ храма.

¹⁰ Сва очајна, Ана се, горко плачући, помоли ГОСПОДУ ¹¹ и заветова се

говорећи: »ГОСПОД над војскама, ако благонаклоно погледаш на мој јад и сетиш се мене, своје слушкиње, ако ме не заборавиш, него ми даш мушко дете, ја ћу га дати теби, ГОСПОДЕ, за цео живот, и бритва му неће прећи преко главе.«

¹² Она се дуго молила пред ГОСПОДОМ, а Ели јој је посматрао уста. ¹³ Ана се молила у себи – мицале су јој се само усне, али јој се глас није чуо. Ели зато помисли да је пијана, ¹⁴ па јој рече: »Докле ћеш се опијати? Остави се вина.«

¹⁵ »Није то, господару«, одговори Ана, »него сам очајна. Нисам пила ни вина ни опојног пића. Изливала сам своје срце пред ГОСПОДОМ. ¹⁶ Не гледај на мене, своју слушкињу, као на порочну жену. Молила сам се овде због своје велике муке и жалости.«

¹⁷ Тада јој Ели рече: »Иди у миру и нека ти Бог Израелов да то што си од њега тражила.«

¹⁸ А она рече: »Нека ја, твоја слушкиња, нађем милост у твојим очима.«

Онда она оде својим путем и узме да нешто поједе, и лице јој више није било тужно.

¹⁹ Сутрадан поранише, поклонише се ГОСПОДУ, па се вратише кући у Раму. Елкана је спавао са својом женом Аном, и ГОСПОД је се сети: ²⁰ Ана затрудне и, када је дошло време, роди сина. Даде му име Самуило†, говорећи: »Јер сам га затражила од ГОСПОДА.«

Ана даје Самуила Богу

²¹ Када је потом Елкана ишао са свом својом породицом да принесе

* **1:5 њој ... деце** Дословно: њој је Јахве (ГОСПОД) затворио утробу; исто и у 6. стиху.

† **1:20 Самуило** (хебрејски: *Шемул*) звучи као хебрејски израз за »Бог је чуо«, иако само име највероватније значи »Божије име«.

годишњу жртву ГОСПОДУ и да изврши свој завет, ²² Ана не пође, већ рече мужу: »Чим дечака престанем да дојим, повешћу га и показати пред ГОСПОДОМ, и он ће тамо остати целог свог живота*.«

²³ »Учини како мислиш да је најбоље«, рече јој њен муж Елкана. »Остани код куће док не престанеш да га дојиш. Нека ГОСПОД учини да испуниш своје обећање.«

Тако она остаде код куће да доји сина док више не буде морала да га доји. ²⁴ А када је престала да га доји, поведе га, још онако малог, у Дом ГОСПОДЊИ у Шилу, узевши са собом јунца од три године, ефу[†] брашна и мешину вина.

²⁵ Када су заклали јунца, дечака доведоше Елију, ²⁶ коме Ана рече: »Жив био, господару. Ја сам она жена која је стајала овде крај тебе и молила се ГОСПОДУ. ²⁷ Молила сам се за ово дете, и ГОСПОД ми је дао то што сам тражила. ²⁸ Зато га сада дајем ГОСПОДУ – биће ГОСПОДЊИ целог свог живота.«

Онда се Елкана тамо поклониле ГОСПОДУ.

Анин хвалоспев Богу

2 Тада се Ана помоли и рече:
»Срце ми се радује у ГОСПОДУ.
ГОСПОД ми даде победу[‡].

Над непријатељима гласно ликујем,
јер се радујем што си ме спасао.

² Нема светога као што је ГОСПОД!

Осим тебе нема ниједнога!

Нема Стене као што је наш Бог!

³ Не говорите више тако охоло;

нека вам бахате речи не излазе из уста,

јер ГОСПОД је Бог који зна и он одмерава дела.

⁴ Ратницима лук се сломи,
а посрнули се опасују снагом.

⁵ Који беху сити, под најам се дају ради хлеба,

а који беху гладни, више не гладују.

Нероткиња родила седморо,
а копни мајка многих синова.

⁶ ГОСПОД убија и оживљава,
у Шеол обара и из њега диже.

⁷ ГОСПОД сиромаштво и богатство даје,

унизује и узвисује.

⁸ Сиромаха подиже из прашине и убогога уздиже с буњишта

да их посади уз кнежеве

и одреди им почасна места.

ГОСПОДЊИ су темељи земље,
на њих је поставио свет.

⁹ На своје верне пази где год кроче,
а опаки су ућуткани у тами,

јер човек не побеђује својом снагом.

¹⁰ ГОСПОД крши своје противнике,
са небеса на њих грми.

ГОСПОД суди с краја на крај земље.

Свом цару даје снагу

и свом помазанику победу[†].«

¹¹ Елкана се потом врати кући у Раму, а дечак остаде да служи пред ГОСПОДОМ под надзором свештеника Елија.

Грех Елијевих синова

¹² Елијеви синови, свештеници, били су погани људи и нису марили за ГОСПОДА.

¹³ Овако су поступали с народом: кад год би неко приносио жртву, док се месо још кувало,

*1:22 *целог свог живота* Дословно: довека.

†1:24 *ефу* 22 литра.

‡2:1 *ГОСПОД ... победу* Дословно: У Јахвеу (ГОСПОДУ) мој рог је уздигнут.

†2:10 *победу* Дословно: уздиже рог.

свештеников слуга би долазио с трозубом виљушком у руци ¹⁴и забадао је у шерпу, котлоу, казан или лонац, и што год би се наболо на виљушку, свештеник би узимао за себе. Тако су поступали са свим Израелцима који су долазили у Шило.

¹⁵Чак и пре него што би лој био спаљен, свештеников слуга би дошао и рекао човеку који приноси жртву: »Дај свештенику меса, да га испече. Он неће да прими кувано месо од тебе, него само сирово.«

¹⁶Ако би му човек тада рекао: »Нека се прво спали лој, па онда узми шта год хоћеш«, слуга би му одвратио: »Не! Дај ми га одмах! Ако нећеш, узећу га силом!«

¹⁷Грех ових младића био је врло велик пред ГОСПОДОМ, јер су се с презиром односили према дару који се приносио ГОСПОДУ.

¹⁸А дечак Самуило је служио пред ГОСПОДОМ обучен у ланени наплећак. ¹⁹Мајка му је сваке године шила мали огртач и доносила му га када би с мужем долазила да принесу годишњу жртву.

²⁰Ели би тада благосиљао Елкану и његову жену, говорећи: »Нека ти ГОСПОД дâ потомке од ове жене, да замене ово дете које је затражила у молитви, па га дала ГОСПОДУ.«

Потом би се вратили кући.

²¹ГОСПОД се смиловао Ани, па је опет могла да затрудни. Тако је родила још три сина и две кћери.

А дечак Самуило је растао пред ГОСПОДОМ.

²²Ели, који је већ био веома стар, чуо је шта све његови синови чине свему Израелу и како спавају са женама које су радиле код улаза у Шатор састанка, ²³па им рече: »Зашто се тако понашате? Од свег овог

народа слушамо о вашим злоделима. ²⁴Немојте тако, синови моји, јер није добро то што чујем да се прича међу ГОСПОДЊИМ народом. ²⁵Ако човек згреши против човека, Бог може да се заузме за њега. Али, ако човек згреши против ГОСПОДА, ко ће се за њега заузети?«

Али они не послушаше свога оца, јер је ГОСПОД одлучио да их погуби.

²⁶А дечак Самуило је растао и стицао ГОСПОДЊУ наклоност и наклоност људи.

Најава казне за Елијеву породицу

²⁷Једном један Божији човек дође Елију и рече му: »Овако каже ГОСПОД: ‚Зар се нисам јасно објавио породици твога праоца Аарона када су били у Египту и робовали фараону? ²⁸Зар нисам твога праоца изабрао између свих Израелових племена да ми буде свештеник, да приноси жртве на мом жртвенику, да преда мном пали кад и носи наплећак? И зар нисам породици твога праоца дао све жртве спаљене ватром које Израелци приносе?

²⁹Зашто презирете моје клане жртве и дарове које сам одредио за своје Боравиште? Зашто својим синовима указујеш већу част него мени товећи се најбољим деловима сваког дара који ми приноси мој народ Израел?‘

³⁰Стога овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: ‚Обећао сам да ће твоја породица и породица твога праоца довека служити преда мном.‘ Али сада ГОСПОД каже: ‚Далеко било! Указиваћу част онима који је указују мени, а презираћу оне који презиру мене. ³¹Долази време када ћу ти одузети снагу и снагу породице твога праоца, па у твојој породици неће бити ниједног старца. ³²Видећеш невољу у мом Боравишту. Израелу ће

бити добро, али у твојој породици више неће бити ниједног старца до века.³³ Поштедећу једнога за тебе, да служи код мог жртвеника, да му очи ослепе од плакања и срце пресвисне, а сви други твоји потомци умреће у цвету младости.³⁴ Оно што ће задесити твоја два сина, Хофнија и Пинхаса, биће ти знак: обојица ће умрети истог дана.³⁵ А ја ћу себи подићи верног свештеника, који ће чинити оно што ми је по вољи. Учврстићу његову породицу и она ће до века служити пред мојим помазаником.³⁶ Тада ће сви који су преостали из твоје породице долазити да му се поклоне за сребрњак или за корицу хлеба и да га моле: »Одреди ми неку свештеничку службу, да имам парче хлеба да поједем.«

Бог позива Самуила

3 Дечак Самуило служио је пред ГОСПОДОМ под Елијевим надзором. У то време је ГОСПОД ретко говорио људима, а ни виђења нису била честа.

² Једне ноћи, док је Ели, чије су очи већ биле толико слабе да је једва шта видео, лежао на свом уобичајеном месту,³ а Божија светиљка још није била угашена, Самуило је спавао у ГОСПОДЊЕМ храму, где се налазио Божији ковчег.

⁴ ГОСПОД зовну Самуила, а он одговори: »Молим?«⁵ па отрча Елију и рече: »Молим? Звао си ме.«

Али Ели му одговори: »Нисам те звао, синко. Врати се и лези.«

И он се врати и леже.

⁶ ГОСПОД га опет зовну: »Самуило!« па он устаде, оде Елију и рече: »Молим? Звао си ме.«

А Ели рече: »Нисам те звао, синко. Врати се и лези.«

⁷ Самуило тада још није познавао ГОСПОДА, јер му се реч ГОСПОДЊА још није била открила.

⁸ ГОСПОД зовну Самуила трећи пут, па он устаде, оде Елију и рече: »Молим? Звао си ме.«

Тада Ели схвати да је то ГОСПОД звао дечака,⁹ па му рече: »Иди и лези, па ако те опет зовне, реци: „Говори, ГОСПОДЕ. Твој слуга те слуша.“«

И Самуило оде и леже на своје место.

¹⁰ Тада ГОСПОД дође и стаде тамо, па зовну као и раније: »Самуило! Самуило!«

А Самуило рече: »Говори. Твој слуга те слуша.«

¹¹ ГОСПОД рече Самуилу: »Ево, учинићу нешто у Израелу од чега ће свакоме ко за то чује забридети оба уха.¹² Тога дана ћу против Елија од почетка до краја спровести све што сам рекао против његове породице.¹³ Јер, рекао сам му да ћу његову породицу до века осудити због греха за који је знао: његови синови су ме презрели, а он их није обуздао.¹⁴ Зато сам се заклео Елијевој породици: „Грех Елијеве породице никада неће бити окајан никаквом жртвом ни даром.“«

¹⁵ Самуило остаде да лежи до јутра, а онда отвори врата Дома ГОСПОДЊЕГ. Плашио се да Елију исприча своје виђење.

¹⁶ Али Ели га позва говорећи: »Самуило сине!«

А Самуило одврати: »Молим?«

¹⁷ »Шта ти је рекао?« упита Ели. »Немој ништа да тајиш од мене. Бог те најстроже казнио ако ми затајиш ишта од онога што ти је рекао.«

¹⁸ И Самуило му све исприча, ништа не затајивши.

Тада Ели рече: »Он је ГОСПОД. Нека учини како мисли да је најбоље.«

¹⁹ Самуило је растао, а ГОСПОД је био с њим и није дао да се не обистини иједна од његових речи*.
²⁰ Тако је сав Израел, од Дана до Беер-Шеве, увидео да је Самуило осведочен пророк ГОСПОДЊИ. ²¹ ГОСПОД се и даље показивао у Шилу, где се откривао Самуилу кроз своју реч.

4 А оно што је Самуило говорио, прочуло се по целом Израелу.

Филистејци отимају Ковчег савеза

Израелци кренуше у бој против Филистејаца. Утаборише се код Евенезера, а Филистејци код Афека. ² Филистејци се сврсташе у бојне редове према Израелцима, па се поведе жесток бој. Филистејци поразише Израелце и убише четири хиљаде људи на бојном пољу.

³ Када се војска вратила у табор, израелске старешине упиташе: »Зашто је ГОСПОД данас пустио да нас Филистејци поразе? Хајде да донесемо Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза из Шила, да буде уз нас и спасе нас из руку наших непријатеља.«

⁴ Тако војска посла људе у Шило, и ови донеше Ковчег савеза ГОСПОДА над војскама, који седи на престолу међу херувимима. А уз Ковчег Божијег савеза била су и два Елијева сина, Хофни и Пинхас. ⁵ Када је Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза стигао у табор, сви Израелци почеше толико гласно да кличу да се земља тресла.

⁶ Филистејци зачуше вику и упиташе: »Каква је оно вика у јеврејском табору?«

Када су сазнали да је то Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза стигао у табор, ⁷ уплашише се и рекоше: »Богови су стигли у табор! Тешко нама!

Тога досад није било! ⁸ Тешко нама! Ко ће нас избавити из руку тих моћних богова? То су они богови који су Египћане у пустињи ударили свакаким пошастима! ⁹ Будите јаки, Филистејци, и држите се мушки, иначе ће вас Јевреји поробити као што сте ви њих! Држите се мушки и борите се!«

¹⁰ Тада Филистејци нападоше и поразише Израелце, који побегоше, свако својој кући. Био је то силан покољ: тридесет хиљада израелских пешака паде у боју. ¹¹ Божији ковчег би отет, а Хофни и Пинхас, два Елијева сина, погинуше.

Елијева смрт

¹² Тога дана један Венијаминовац побеже са бојишта у Шило, раздеране одеће и главе посуте прашином. ¹³ Баш када је он долазио, Ели је седео крај пута на својој столици и осматрао, јер је стрепео због Божијег ковчега. Када је онај човек ушао у град и испричао шта се догодило, цео град закука.

¹⁴ Ели чу кукњаву, па упита: »Каква је то граја?«

Онај човек похита да јави Елију, ¹⁵ који је имао деведесет осам година, а очи му биле толико слабе да више није видео. ¹⁶ Он му рече: »СТИЖЕМ са бојишта. Данас сам побегао оданде.«

Ели га упита: »Како је било, синко?«

¹⁷ »Израел је побегао пред Филистејцима«, одговори гласник. »Војска је претрпела тежак пораз. Твоја два сина, Хофни и Пинхас, мртви су, а Божији ковчег је отет.«

¹⁸ Када је онај поменуо Божији ковчег, Ели паде са столице наузнак

*3:19 да се не обистини ... речи Дословно: да иједна од његових речи падне на земљу.

крај капије, сломе врат и умре, јер је био стар и тежак.

Ели је био судија у Израелу четрдесет година.

¹⁹ А Елијева снаха, Пинхасова жена, била је трудна и пред порођајем. Када је чула да је Божији ковчег отет и да су јој свекар и муж мртви, пресамити се од трудова и роди. Али није могла да издржи трудове.

²⁰ Док је умирала, жене које су биле крај ње рекоше: »Не бој се, родила си сина!«

Али она не одговори, нити показа да јој је стало.

²¹ Дечаку даде име Ихавод*, говорећи: »Слава је отишла из Израела«, мислећи на отети Божији ковчег и смрт свога свекра и мужа. ²²»Слава је отишла из Израела«, рече, »јер је Божији ковчег отет.«

Божији ковчег међу Филистејцима

5 Када су Филистејци отели Божији ковчег, пренели су га из Евенезера у Ашдод, ² па га унели у Дагонов храм и ставили крај Дагона. ³ Када су житељи Ашдода сутрадан ујутро устали, а оно – Дагон лежи ничице на земљи пред ГОСПОДЊИМ ковчегом! Они подигоше Дагона и вратише га на место, ⁴ али када су устали следећег јутра, Дагон је опет лежао ничице на земљи пред ГОСПОДЊИМ ковчегом. Глава и руке су му лежале на прагу, одломљене – остао му је само труп. ⁵ Због тога до дана данашњег ни Дагонови свештеници ни други који улазе у Дагонов храм у Ашдоду не стају ногом на његов праг.

⁶ ГОСПОД жестоко казни житеље Ашдода и околине, уливши силан страх у њих, пошто је учинио да им израсту тумори.

⁷ Када су житељи Ашдода видели шта се догађа, рекоше: »Ковчег Израеловог бога не сме да остане код нас, јер он кажњава и нас и нашег бога Дагона.«

⁸ Стога позваше све филистејске владаре и упиташе их: »Шта да радимо с ковчегом Израеловог бога?«

А ови одговорише: »Нека се ковчег Израеловог бога премести у Гат.«

Тако преместише Ковчег Бога Израеловог. ⁹ Али, чим су га преместили, ГОСПОД казни и тај град и изазва у њему силан страх, учинивши да његовим житељима, од најмлађег до најстаријег, израсту тумори. ¹⁰ Стога Божији ковчег послаше у Екрон.

Али, када је Божији ковчег стигао у Екрон, Екронци повикаше: »Донели су нам ковчег Израеловог бога да поморе и нас и наш народ!«

¹¹ Стога позваше све филистејске владаре и рекоше: »Носите одавде ковчег Израеловог бога! Нека се врати на своје место, иначе ће поморити и нас и наш народ!«

Јер, смртни страх је обузео цео град, пошто их је Бог жестоко кажњавао. ¹² Код оних који нису помрли израсли су тумори, па се запомагање из града дизало до неба.

Филистејци враћају Ковчег савеза

6 Када је ГОСПОДЊИ ковчег већ седам месеци био на филистејском подручју, ² Филистејци позваше свештенике и гатаоце, па их упиташе: »Шта да радимо са ГОСПОДЊИМ ковчегом? Реците нам како да га вратимо на његово место.«

³ »Ако враћате ковчег Израеловог бога«, одговорише ови, »не враћајте га празно, већ уз њега обавезно

* 4:21 *Ихавод* значи »где је слава?«.

пошаљите и жртву за кривицу. Тек тада ћете се излечити и знати зашто вас кажњава.»

⁴Они упиташе: »Какву жртву за кривицу треба да му пошаљемо?«

А ови одговорише: »Пошто филистејских владара има пет, пошаљите пет златних тумора и пет златних пацова, јер је иста пошаст погодила и вас и ваше владаре.⁵ Направите ликове тумора и ликове пацова који харају земљом и одајте почаст Израеловом богу. Можда ће тада престати да кажњава вас, ваше богове и вашу земљу.⁶ Зашто бисте били тврда срца као што су били Егићани и фараон? Када их је жестоко притиснуо, зар нису пустили Израелце да оду?»

⁷»Сада, дакле, направите нова кола и узмите две краве које су се отелиле али још нису носиле јарам. Краве упрегните у кола, а њихову телад одведите од њих назад у стају.⁸ Онда узмите ГОСПОДЊИ ковчег и ставите га на кола, а у сандук крај њега ставите златне предмете које му приносите као жртву за кривицу. Тада све то пошаљите на пут.⁹ Али, држите кола на оку: ако крену горе према свом подручју, пут Бет-Шемеша, онда је ГОСПОД довео ову велику несрећу на нас. Али, ако не крену онамо, онда ћемо знати да нас није он казнио, већ да нам се ово догодило случајно.»

¹⁰Они тако и учинише. Узеше две краве које су се отелиле и упрегнуше их у кола, а њихову телад затворише у стају.¹¹ На кола ставише ГОСПОДЊИ ковчег и уз њега сандук са златним пацовима и ликовима тумора.¹² Краве кренуше, и то право путем ка Бет-Шемешу. Држале су се друма не скрећући с њега ни лево ни десно и стално мукале, а

филистејски владари су ишли за њима све до границе Бет-Шемеша.

¹³Житељи Бет-Шемеша управо су жели пшеницу у долини. Када су дигли поглед и угледали Ковчег, обрадоваше се што га виде.¹⁴ Кола стигоше на поље Исуса из Бет-Шемеша и стадоше крај једног великог камена. Људи исцепаше дрво од кола, а краве принеше ГОСПОДУ као жртву паљеницу.¹⁵ Левити скинуше ГОСПОДЊИ ковчег и сандук који је био уз њега и у ком су били златни предмети, па све ставише на онај велики камен. Тога дана житељи Бет-Шемеша принеше ГОСПОДУ жртве паљенице и клане жртве.¹⁶ Она петорица филистејских владара видеше све што се догодило и истог дана се вратише у Екрон.

¹⁷Пет златних тумора које су Филистејци послали као жртву за кривицу ГОСПОДУ били су: један за Ашдод, један за Газу, један за Ашкелон, један за Гат и један за Екрон.¹⁸ Златних пацова је било колико и свих филистејских градова оне петорице владара – утврђених градова са околним селима. А онај велики камен на који су положили ГОСПОДЊИ ковчег и дан-данас стоји на пољу Исуса из Бет-Шемеша.

¹⁹Али ГОСПОД уби неке од житеља Бет-Шемеша, њих седамдесет, зато што су погледали у унутрашњост ГОСПОДЊЕГ ковчега, па је народ туговао због тешког ударца који им је ГОСПОД задао.

²⁰Житељи Бет-Шемеша упиташе: »Ко сме да стане пред ГОСПОДА, тог светог Бога? И коме ће сада Ковчег отићи од нас?«

²¹Онда житељима Кирјат-Јеарима послаше гласнике с поруком: »Филистејци су вратили ГОСПОДЊИ ковчег. Дођите и однесите га к себи.«

7 Тада људи из Кирјат-Јеарима дођоше, узеше ГОСПОДЊИ ковчег и однеше га у Авинадавову кућу, која је била на брду, а његовог сина Елеазара освешташе да би могао да чува ГОСПОДЊИ ковчег.

Нови сукоб с Филистејцима

² Ковчег је у Кирјат-Јеариму остао дуго – укупно двадесет година – и сав израелски народ је туговао и чезнуо за ГОСПОДОМ.

³ Самуило рече свем израелском народу: »Ако се ГОСПОДУ враћате од свега срца, онда из своје средине уклоните туђе богове и Астарте. Предајте своје срце ГОСПОДУ и само њему служите. Тада ће вас он избавити из руку Филистејаца.«

⁴ И Израелци уклонише Ваале и Астарте, па су служили само ГОСПОДУ.

⁵ Тада Самуило рече: »Окупите сав Израел у Мицпи, да се за вас помолим ГОСПОДУ.«

⁶ Када су се окупили у Мицпи, захватили су воду и изливали је пред ГОСПОДОМ. Тога дана су постили и говорили: »Згрешили смо против ГОСПОДА.«

Самуило је у Мицпи пресуђивао у споровима међу Израелцима.

⁷ Филистејци су чули да су се Израелци окупили у Мицпи, па филистејски владари кренуше на њих.

Када су Израелци за то чули, уплашише се Филистејаца, ⁸ па рекоше Самуилу: »Немој да престајеш да вапијеш ГОСПОДУ, нашем Богу, за нас да нас спасе из руку Филистејаца!«

⁹ Самуило тада узео једно јагњесисанче и принесе га ГОСПОДУ као

целу жртву паљеницу. Потом завапи ГОСПОДУ за Израел, и ГОСПОД га услиши.

¹⁰ Док је Самуило приносио жртву паљеницу, Филистејци се примакоше да поведу бој с Израелом. Али ГОСПОД тога дана страшно загреме на Филистејце, и међу њима настаде силна пометња, па их Израелци поразише. ¹¹ Израелски ратници изађоше из Мицпе и потераше Филистејце, убијајући их све до испод Бет-Кара.

¹² Самуило тада узео један камен, постави га између Мицпе и Шена и даде му име Евенезер*, говорећи: »Довде нам је ГОСПОД помогао.«

¹³ Тако су Филистејци потучени и више нису нападали израелско подручје – ГОСПОД их је у томе спречавао све док је Самуило био жив. ¹⁴ Градови између Екрона и Гата које су Филистејци отели Израелу, враћени су, а Израелци су и подручје око тих градова ослободили из руку Филистејаца.

А мир је владао и између Израела и Аморејаца.

¹⁵ Самуило је целог свог живота био судија у Израелу. ¹⁶ Из године у годину ишао је у Бетел, Гилгал и Мицпу, и у свим тим местима пресуђивао у споровима међу Израелцима. ¹⁷ Потом се враћао у Раму, где му је био дом, па је и тамо пресуђивао у споровима. А тамо је подигао и жртвеник ГОСПОДУ.

Израелци траже цара

8 Када је Самуило остарио, поставио је своје синове за судије у Израелу. ² Његов прворођени син звао се Јоил, а други Авија, и обојица су судили у Беер-Шеви. ³ Али његови

*7:12 *Евенезер* значи »камен помоћи«.

синови нису пошли очевим стопама, него су жудели за непоштеним добитком, узимали мито и извртали правду.

⁴ Стога се све Израелове старешине окупише и дођоше Самуилу у Раму, ⁵ па му рекоше: »Ето, остарио си, а твоји синови нису пошли твојим стопама. Зато нам постави цара да нам буде судија, као што је то код свих других народа.«

⁶ Самуилу се није свидело што су рекли: »Дај нам цара да нам буде судија«, па се помоли ГОСПОДУ.

⁷ А ГОСПОД му рече: »Послушај све што ти народ каже. Јер, они нису одбацили тебе, него су одбацили мене као свога цара. ⁸ Како су чинили од дана када сам их извео из Египта па до дана данашњег, остављајући ме и служећи другим боговима, тако сада чине и теби. ⁹ Зато их послушај, али их строго опомени и објасни им шта ће радити цар који ће владати над њима.«

¹⁰ Самуило пренесе све ове ГОСПОДЊЕ речи народу, који је од њега тражио цара, ¹¹ и рече: »Ево шта ће радити цар који ће владати над вама: Узимаће ваше синове да му опслужују борна кола и коње и да трче пред његовим борним колима. ¹² Неке ће постављати за заповеднике над хиљадама и заповеднике над педесетинама, неке да му ору њиве и жању жетву, неке да му праве оружје за рат и опрему за његова борна кола. ¹³ Узимаће ваше кћери да му справљају мирисе и да му буду куварице и пекарке. ¹⁴ Узимаће ваша најбоља поља, винограде и маслињаке и поклањати их својим службеницима. ¹⁵ Узимаће десетак од вашег жита и ваших винограда и поклањати га својим евнусима и службеницима. ¹⁶ Узимаће за своје

потребе ваше слуге и слушкиње и ваша најбоља говеда и магарце. ¹⁷ Узимаће десетак од ваше ситне стоке и постаћете његови робови. ¹⁸ Тога дана ћете завапити због цара кога сте себи изабрали, али ГОСПОД вас неће услишити.«

¹⁹ Али народ одби да послуша Самуила и рече: »Не! Хоћемо цара! ²⁰ Да и ми будемо као сви други народи, с царем који ће нам бити судија и вођа и који ће водити наше ратове.«

²¹ Када је Самуило саслушао све што је народ рекао, пренесе то ГОСПОДУ.

²² А ГОСПОД рече Самуилу: »Послушај их и дај им цара.«

Тада Самуило рече Израелцима: »Нека се свако врати у свој град.«

Сусрет Самуила и Саула

9 У то време је живео један врло имућан човек из Венијаминовог племена по имену Кис син Авиела сина Церора сина Бехората сина Афиаховог. ² Он је имао сина, лепог младића по имену Саул, коме међу Израелцима није било равна по лепоти – за главу је био виши од свих осталих.

³ Једном када су се изгубиле магарице Сауловог оца Киса, Кис рече Саулу: »Поведи са собом једног слугу, па се спреми и иди да тражиш магарице.«

⁴ Тако Саул прође кроз Ефремово горје и кроз подручје Шалише, али их не нађоше. Прођоше и кроз подручје Шаалима, али магарица није било ни тамо. Потом прође и кроз подручје Венијамина, али их ни ту не нађоше.

⁵ Када су стигли на подручје Цуфа, Саул рече оном слуги који је био с њим: »Хајде да се вратимо, јер ће мој

отац престати да мисли на магарице, а почети да се брине за нас.«

⁶ Али слуга рече: »Ево у овом граду има један Божији човек, кога веома поштују. Што год каже, обистини се. Хајдемо тамо. Можда ће нам рећи којим путем да идемо.«

⁷ Саул упита слугу: »Ако одемо Божијем човеку, шта ћемо му дати? У врећама више нема хране, а немамо никакав поклон који бисмо му однели. Шта опште имамо?«

⁸ Слуга одговори: »Ево ја имам четврт шекела* сребра. Даћу га Божијем човеку, и он ће нам рећи којим путем да идемо.«

⁹ Некада се у Израелу, када се ишло да се од Бога потражи савет, говорило: »Хајдемо видеоцу«, јер онога кога данас зову »пророк« некада су звали »виделац«.

¹⁰ »Добро кажеш«, рече Саул слуги. »Хајдемо.«

И кренуше ка граду у ком је био Божији човек.

¹¹ Док су се пењали падином према граду, сретосе неке девојке које су изашле да захвате воде, па их упиташе: »Је ли виделац ту?«

¹² »Јесте«, одговорише оне. »Ушао је мало пре вас. Само пожурите, јер је данас дошао у град пошто народ приноси клану жртву на узвишици.

¹³ Чим уђете у град, наћи ћете га пре него што се попне на узвишицу да једе. Званице неће почети да једу док он не дође, пошто мора да благослови жртву. Зато одмах идите горе у град, јер га сада можете наћи.«

¹⁴ Тако они кренуше горе у град. Баш кад су улазили у град, Самуило је ишао према њима путем ка узвишици.

¹⁵ А дан пре него што је Саул дошао, ГОСПОД је објавио Самуилу:

¹⁶ »Сутра у ово време послаћу ти једног човека из Венијаминове земље. Помажи га за владара над мојим народом Израелом. Он ће спасти мој народ из руку Филистејаца. Јер, видео сам невољу свога народа. Њихов вапај је допро до мене.«

¹⁷ Када је Самуило угледао Саула, ГОСПОД му рече: »То је човек о ком сам ти говорио. Он ће управљати мојим народом.«

¹⁸ Саул приђе Самуилу на капији и рече: »Каж ми, молим те, где је видеочева кућа.«

¹⁹ »Ја сам тај виделац«, одврати Самуило. »Хајде преда мном на узвишицу. Данас ћеш са мном јести, а ујутро ћу ти рећи све што ти лежи на срцу и пустити те да идеш. ²⁰ А што се тиче магарица које си изгубио пре три дана, не брине, нашли су их. Уосталом, ко је драгоцен Израелу ако не ти и сва твоја породица?«

²¹ А Саул одговори: »Али ја сам Венијаминовац, из најмањег Израеловог племена, а моје братство је најнезнатније од свих братстава Венијаминовог племена. Зашто ми, онда, овако говориш?«

²² Самуило тада уведе Саула и његовог слугу у собу и посади их у чело трпезе међу званицама, којих је било тридесетак.

²³ Самуило рече кувару: »Донеси онај комад меса који сам ти дао и рекао ти да га ставиш на страну.«

²⁴ Кувар узе бут и стави га пред Саула, коме Самуило рече: »Ево, пред тобом је оно што смо сачували. Једи, јер ово се чува за тебе баш за ову прилику још од кад сам рекао: „Позвао сам госте.“«

Тако је Саул тога дана јео са Самуилом.

* 9:8 четврт шекела 2,85 грама.

²⁵Када су са узвишице сишли у град, Саулу спремише лежај на крову куће.

²⁶Устадоше у зору, а Самуило довикну Саулу, који је био на крову: »Спреми се, па да те испратим на пут!«

Саул се спреми, па он и Самуило изађоше.

²⁷Када су дошли до краја града, Самуило рече Саулу: »Кажу слуги да иде напред, а ти стани начас овде, да ти пренесем Божију реч.«

Самуило помазује Саула

10 Тада Самуило извади посуду с уљем, па је изли на Саулову главу, пољуби га и рече: »ГОСПОД те је помазао за владара над својим народом Израелом. Владаћеш над ГОСПОДЊИМ народом и избавити га из руку његових непријатеља око њега. А ово ће ти бити знак да те је ГОСПОД помазао за владара над својим поседом*.² Када данас одеш од мене, наићи ћеш на два човека близу Рахиљиног гроба, у Целцаху, на граници Венијамина. Они ће ти рећи: „Пронађене су магарице које си кренуо да тражиш. Твој отац је престао да мисли на њих, а забринуо се за тебе и пита: »Шта ми је са сином?«³ А када одатле поћеш даље и стигнеш до великог дрвета Тавора, сретћеш три човека која иду к Богу горе у Бетел. Један ће носити три јарета, други три хлеба, а трећи мешину вина.⁴ Они ће те поздравити и понудити ти два хлеба, која ћеш узети.⁵ Затим ћеш поћи у Гиву Божију, у којој је филистејска предстража. Док будеш прилазио граду, сретћеш се с

поворком пророка који се спуштају са узвишице и свирају лире, даире, фруле и харфе и пророкују.⁶ Тада ће Дух ГОСПОДЊИ сићи на тебе, па ћеш и ти с њима пророковати и преобразити се у другог човека.⁷ А након што се испуне сви ови знаци, чини што год наћеш за сходно, јер Бог је с тобом.⁸ Иди преда мном доле у Гилгал, а ја ћу доћи к теби да принесем жртве паљенице и жртве за заједништво. Седам дана чекај док не дођем к теби и кажем ти шта да чиниш.«

Саул одређен за цара

⁹Чим се Саул окренуо да оде од Самуила, Бог му промени нарав. Сви они знаци се испунише оног истог дана.¹⁰ Када су стигли у Гиву, у сусрет му дође поворка пророка. Дух Божији сиће на њега и он поче да пророкује с њима.

¹¹Видевши га како пророкује с пророцима, сви који су га одраније познавали упиташе један другог: »Шта се то догодило с Кисовим сином? Зар је и Саул један од пророка?«

¹²А један од мештана одврати: »Ако је њихов отац?«

Тако је настала изрека: »Зар је и Саул један од пророка?«

¹³Када је престао да пророкује, Саул оде на узвишицу.

¹⁴Саулов стриц упита њега и његовог слугу: »Куда сте то ишли?«

»Да тражимо магарице«, одговори Саул. »Али кад смо видели да их нема, отишли смо Самуилу.«

¹⁵Тада Саулов стриц рече: »Испричај ми шта ти је Самуило рекао.«

* **10:1 за владара над својим народом ... поседом** Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти, док у традиционалном хебрејском тексту стоји само: за владара над својим поседом.

¹⁶ А Саул му одговори: »Рекао нам је да су магарице нађене.«

Али му не исприча за царску власт о којој је Самуило говорио.

¹⁷ Самуило сазва израелски народ пред ГОСПОДА у Мицпу, ¹⁸ па им рече: »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: „Ја сам Израел извео из Египта и избавио вас из руку Египћана и из руку свих царстава која су вас угњетавала. ¹⁹ Али ви сте сада одбацили свога Бога, који вас спасава од свих несрећа и невоља. Рекли сте: »Не, постави над нама цара!« Зато се сада постројте пред ГОСПОДОМ по својим племенима и братствима.«

²⁰ Онда Самуило нареди да приступе сва Израелова племена, и би изабрано Венијаминово племе.

²¹ Потом нареди да приступи Венијаминово племе по својим братствима, и би изабрано Матријево братство, а из њега Саул син Кисов. Али када су га потражили, нису могли да га нађу.

²² Стога упиташе ГОСПОДА: »Да ли је тај дошао овамо?«

А ГОСПОД одговори: »Ено се крије међу залихама.«

²³ Они отрчаше и изведоше га оданде, и он стаде међу народ, за главу виши од свих осталих.

²⁴ Тада Самуило рече народу: »Видите ли човека кога је ГОСПОД изабрао? Нема му равна у целом народу!«

А народ повика: »Живео цар!«

²⁵ Самуило објасни народу права и дужности цара, па их записа на свитак, који положи пред ГОСПОДА*. Потом посла сав народ кући.

²⁶ И Саул оде кући, у Гиву, а с њим пођоше и неки врсни људи чије је срце Бог дотакао.

²⁷ Али неки погани људи рекоше: »Како нас овај може спасти?«

И пошто су га презирали, не донеше му никакве дарове. А Саул им то оћута.

Саул прискаче у помоћ житељима Јавеша

11 Нахаш, цар Амонаца, злостављао је Гадово и Рувимово племе тако што би свим њиховим мушкарцима ископао десно око, не дајући да им ико притекне у помоћ. Нахаш је тако ископао десно око сваком израелском мушкарцу источно од реке Јордан. Али седам хиљада њих умаче Амонцима и дође у Јавеш Гилад.[†]

Око месец дана касније, Нахаш Амонац дође и опседе Јавеш Гилад.

Јавешани му рекоше: »Склопи с нама савез, па ћемо ти служити.«

² Али Нахаш Амонац одврати: »С вама ћу склопити савез само под условом да сваком од вас ископам десно око и тако целом Израелу нанесем срамоту.«

³ »Дај нам седам дана да пошаљемо гласнике у све крајеве Израела«, рекоше му старешине Јавеша, »па ако нико не дође да нас спасе, предаћемо ти се.«

⁴ Када су гласници дошли у Гиву Саулову и народу пренели вест, сви гласно заплакаше. ⁵ А Саул је управо долазио са њива за воловима.

Он упита: »Шта је овом народу да толико плаче?«

*10:25 в. 5. Мојс 17,14-20.

†11:1 *Нахаш, цар Амонаца ... Гилад* Овај текст се не налази у традиционалном хебрејском тексту, него је преузет из неколико старих рукописа, укључујући и један кумрански.

И они му испричаше шта су Јавешани рекли.

⁶Када је Саул то чуо, Дух ГОСПОДЊИ сиђе на њега и он се силно разгневи. ⁷Узе пар волова и исече их на комаде, које по гласницима разасла у све крајеве Израела с поруком: »Овако ће проћи волови сваког онога ко не пође за Саулом и Самуилом.«

Страх од ГОСПОДА обузе народ, па сви кренуше као један. ⁸Када их је Саул пребројао у Безеку, било је три стотине хиљада Израелаца и тридесет хиљада Јудеја.

⁹Тада рекоше гласницима који су били дошли: »Овако реците житељима Јавеш-Гилада: ,Сутра, када сунце припече, стиже вам спас.«

Када су гласници отишли и то пренели житељима Јавеша, ови се обрадоваше.

¹⁰Тада Јавешани рекоше Амонцима: »Сутра ћемо вам се предати, па чините с нама што вам драго.«

¹¹Сутрадан Саул подели војску у три чете. У време јутарње страже провалише у табор Амонаца, па су их убијали све до подневне припеке. А они који су преживели распршише се тако да ни двојица нису остала заједно.

Саул проглашен за цара

¹²Тада народ рече Самуилу: »Ко је оно говорио: ,Зар да Саул влада над нама? Доведите те људе, да их погубимо!«

¹³Али Саул рече: »Данас нико неће бити погубљен, јер је данас ГОСПОД спасао Израел.«

¹⁴Самуило рече народу: »Хајдемо у Гилгал, да тамо потврдимо царску власт.«

¹⁵Тако сав народ оде у Гилгал, где пред ГОСПОДОМ прогласише Саула за цара. Принеше пред ГОСПОДОМ жртве за заједништво, а онда Саул и сви Израелци одржаше велико славље.

Самуило се повлачи пред Саулом

12 Самуило рече свем Израелу: »Послушао сам све што сте ми рекли и поставио сам над вама цара.

²Сада вас, ето, предводи цар. А ја сам остарио и оседео – ево и моји синови су међу вама. Предводио сам вас од своје младости до данас. ³Ево ме, дакле. Сведочите против мене пред ГОСПОДОМ и његовим помазаником: Ко ме сам отео вола? Ко ме сам отео магарца? Кога сам преварио? Кога сам тлачио? Од кога сам примио мито да зажмури на једно око? Ако сам ишта од тога урадио, вратићу.«

⁴А они одговорише: »Ниси нас варао ни тлачио. Ни од кога ниси ништа отео.«

⁵»ГОСПОД је сведок против вас, а сведок је данас и његов помазаник«, рече им Самуило, »да нисте имали за шта да ме оптужите*.«

А они рекоше: »Да, сведок је.«

⁶Тада Самуило рече народу: »ГОСПОД је тај који је изабрао Мојсија и Аарона и ваше праоце извео из Египта. ⁷Стога, дакле, станите овде, да вас оптужим пред ГОСПОДОМ подсећајући вас на сва велика дела која је ГОСПОД учинио за вас и ваше праоце.

⁸»Када је Јаков дошао у Египат, ваши праоци завапише ГОСПОДУ. ГОСПОД тада посла Мојсија и

*12:5 да нисте ... оптужите Дословно: да у мојој руци нисте ништа нашли.

Аарона, и они изведоше ваше праоце из Египта и населише их на овом месту. ⁹Али они заборавише ГОСПОДА, свога Бога, и он их предаде у руке Сисри, заповеднику хацорске војске, и у руке Филистејцима и моавском цару, који су се борили против њих. ¹⁰Они тада завапише ГОСПОДУ и рекоше: ‚Згрешили смо, јер смо оставили ГОСПОДА и служили Ваалима и Астартама. Избави нас из руку наших непријатеља, па ћемо служити теби.‘ ¹¹Тада ГОСПОД посла Јерув-Ваала, Варака, Јефтаја и мене, Самуила, и избави вас из руку ваших непријатеља унаоколо, па сте живели спокојно.

¹²»Али, када сте видели како амонски цар Нахаш иде на вас, рекли сте ми: ‚Не, хоћемо да над нама влада цар‘ – иако је ваш цар ГОСПОД, ваш Бог. ¹³Ево вам, дакле, цара кога сте тражили и изабрали. Ето, ГОСПОД вам је дао цара. ¹⁴Ако се будете бојали ГОСПОДА, служили му и покоравали му се, а не будете се бунили против његових заповести, ако и ви и цар који над вама влада будете ишли за ГОСПОДОМ, вашим Богом, биће вам добро. ¹⁵Али, ако се не будете покоравали ГОСПОДУ и ако се будете бунили против његових заповести, онда ће ГОСПОД* бити и против вас и вашег цара.

¹⁶»Сада, дакле, стојте ту где сте и погледајте велико дело које ће ГОСПОД извести пред вашим очима. ¹⁷Зар није сада жетва пшенице? Призваћу ГОСПОДА да пошаље

громове и кишу, па ћете увидети какво сте велико зло починили пред ГОСПОДОМ кад сте затражили цара.«

¹⁸Тада Самуило призва ГОСПОДА, и ГОСПОД тог истог дана посла громове и кишу.

Сав народ се силно уплаши ГОСПОДА и Самуила, ¹⁹па рече Самуилу: »Помоли се ГОСПОДУ, своме Богу, за нас, твоје слуге, да не помремо, јер смо свим својим другим гресима додали и зло што смо тражили цара.«

²⁰Али Самуило рече народу: »Не бојте се! Ви јесте учинили сва та зла, али не окрећите се од ГОСПОДА, него му служите свим својим срцем. ²¹Више се не приклањајте ништавним идолима. Од њих вам нема користи ни избављења, јер су ништавни. ²²Ради свога великог Имена неће ГОСПОД одбацити свој народ, јер свидело му се да будете његов народ. ²³А што се мене тиче, далеко било да згрешим против ГОСПОДА не молећи се за вас и не упућујући вас на добар и исправан пут. ²⁴Само, бојте се ГОСПОДА и верно му служите свим својим срцем. Гледајте каква је велика дела учинио за вас! ²⁵Али, ако и даље будете чинили зло, пропашћете и ви и ваш цар.«

Саул изневерава Бога

13 У то време је Саул владао годину дана.

А када је владао над Израелом две године[†], ²изабра себи три хиљаде Израелаца – од којих је две хиљаде

***12:15 ГОСПОД** Дословно: рука Јахвеова (ГОСПОДЊА).

†**13:1** Хебрејски текст није сасвим јасан, пошто очигледно недостају делови бројева. Овај стих се не налази у већини рукописа старогрчког превода Септуагинте, а у неколико каснијих рукописа тог превода стоји овако: Саул је имао тридесет година када је почео да влада, а над Израелом је владао четрдесет две године.

било с њим у Михмасу и у Бетелском горју, а једна хиљада с Јонатаном у Гиви Венијаминовој – а остале посла кући.

³ Јонатан нападе филистејску предстражу у Гиви и Филистејци то дознаше. Тада Саул нареди да се затруби у овнујске рогове широм земље, говорећи: »Нека Јевреји чују.«
⁴ Тако је сав Израел чуо: »Саул је напао филистејску предстражу. Сада се Израел замерио Филистејцима.« Стога народ би позван да се придружи Саулу у Гилгалу.

⁵ Филистејци се окупише да нападну Израел – тридесет хиљада* борних кола, шест хиљада коњаника и пешака као песка на морској обали – па одоше и утаборише се код Михмаса, источно од Бет-Авена.
⁶ Видећи да су у невољи, пошто им је војска била притешњена, Израелци се посакриваше по пећинама и шикарама, међу стенама и по јамама и чатрњама.
⁷ Неки Јевреји чак пређоше преко реке Јордан, у Гадову и Гиладову земљу. Саул је још био у Гилгалу, а сва његова војска тресла се од страха.
⁸ Он сачека седам дана, како је одредио Самуило, али када Самуило не дође у Гилгал, војска поче да му се осипа.

⁹ Саул рече: »Донесите ми жртву паљеницу и жртве за заједништво.«

И принесе жртву паљеницу.
¹⁰ Али само што ју је принео, стиже Самуило.

Саул изађе да га поздрави,
¹¹ а Самуило га упита: »Шта то уради?«

»Када сам видео да ми се војска осипа«, одговори Саул, »да ти не долазиш у договорено време и да се Филистејци окупују у Михмасу,

¹² помислио сам: ,Сада ће Филистејци да навале на мене у Гилгалу, а ја нисам затражио ГОСПОДЊУ наклоност.« Зато сам сматрао да треба да принесем жртву паљеницу.«

¹³ »Направио си глупост!« рече Самуило. »Ниси се држао заповести коју ти је дао ГОСПОД, твој Бог. Да јеси, ГОСПОД би довека учврстио твоју царску власт над Израелом.
¹⁴ Али сада се твоја царска власт неће одржати. ГОСПОД је себи потражио човека који му је по вољи и поставио га за владара над својим народом, јер се ти ниси држао ГОСПОДЊЕ заповести.«

¹⁵ Онда Самуило оде из Гилгала својим путем. Оно народа што је остало са Саулом крену из Гилгала у Гиву Венијаминову, у сусрет ратницима. Саул их преброја – било их је око шест стотина.
¹⁶ Саул, његов син Јонатан и војска која је била с њима остадоше у Гиви Венијаминовој, док су Филистејци били утаборени у Михмасу.
¹⁷ Три дружине пљачкаша изађоше из филистејског табора: једна крену према Офри близу Шуала,
¹⁸ друга према Бет-Хорону, а трећа према граничном појасу изнад долине Цевоим, према пустињи.

¹⁹ У целом Израелу није се могао наћи ниједан ковач, пошто су Филистејци рекли: »То ће спречити Јевреје да праве мачеве и копља.«

²⁰ Зато су сви Израелци ишли доле к Филистејцима да им ови брусе раонике, мотике, секире и српове.

²¹ Цена је била две трећине шекела† за брушење раоника и мотика, а

*13:5 *тридесет хиљада* У неким рукописима старогрчког превода Септуагинте и неким другим рукописима стоји: три хиљаде.

†13:21 *две трећине шекела* 7,6 грама.

трећина шекела* за брушење вила и секира и насађивање останâ. ²² Тако се догодило да на дан битке код Михмаса ниједан од војника који су били са Саулом и Јонатаном није у руци имао ни мач ни копље – имали су их само Саул и његов син Јонатан.

Јонатан напада филистејску предстражу

²³ Један одред Филистејаца изађе на превој код Михмаса.

14 Једног дана Јонатан син Саулов рече слуги који му је био штитноша: »Хајдемо преко до филистејске предстраже.«

Али о томе не обавести свога оца.

² Саул је седео на крају Гиве, под нарoвим дрветом у Мигрону. С њим је било око шест стотина војника ³ и Ахија, који је носио наплећак. Он је био син Ихаводовог брата Ахитува сина Пинхасовог и унук Елија, ГОСПОДЊЕГ свештеника у Шилу. Нико од војске није приметио да Јонатана нема.

⁴ Са сваке стране превоја којим је Јонатан намеравао да прође до филистејске предстраже дизала се литица – једна се звала Боцец, а друга Сене. ⁵ Северна литица је била ближа Михмаса, а јужна Геви.

⁶ Јонатан рече штитноши: »Хајдемо преко до предстраже оних необрезаних. Можда ће нам ГОСПОД помоћи. ГОСПОДА ништа не спречава да дâ победу, било нас много или мало.«

⁷ А штитноша одврати: »Уради како год хоћеш. Уз тебе сам свим срцем.«

⁸ »Добро«, рече Јонатан. »Прећи ћемо до њих и пустити их да нас виде.

⁹ Ако нам кажу: ,Чекајте да ми дођемо к вама', остаћемо где смо и нећемо ићи горе к њима. ¹⁰ Али ако кажу: ,Дођите горе к нама', онда ћемо се попети, јер ће нам то бити знак да нам их је ГОСПОД предао у руке.«

¹¹ Тако се обојица показаше филистејској предстражи.

»Гледајте!« повикаше Филистејци. »Јевреји излазе из рупа у којима су се крили!«

¹² Војници из предстраже довикнуше Јонатану и његовом штитноши: »Дођите горе к нама, да вам нешто покажемо!«

На то Јонатан рече свом штитноши: »Пењи се за мном. ГОСПОД их је предао у руке Израелу.«

¹³ Јонатан се успуза горе на рукама и ногама, а за њим и штитноша. Јонатан је обарао Филистејце пред собом, а штитноша их убијао иза њега. ¹⁴ У том првом окршају Јонатан и његов штитноша убише двадесетак људи на простору од око пола јутра. ¹⁵ Страх обузе све у филистејском табору и ван њега, сву војску и пљачкашке чете, и земља се затресе. Био је то страх послан од Бога.

¹⁶ Саулови осматрачи у Гиви Венијаминовој видеше како филистејска војска у пометњи трчи на све стране.

¹⁷ На то Саул рече војсци која је била с њим: »Извршите смотру и видите ко је отишао од нас.«

Када су извршили смотру, видеше да нема Јонатана и његовог штитноше.

* 13:21 *трећина шекела* 3,8 грама.

¹⁸Тада Саул рече Ахији: »Донеси наплећак!« – пошто је Ахија у то време носио наплећак пред Израелцима*.

¹⁹Док је Саул разговарао са свештеником, граја у филистејском табору бивала је све већа, па Саул рече свештенику: »Немој!†«

²⁰Онда се Саул и сва војска с њим окупише и кренуше у бој. Филистејце затекше у великој пометњи где потезу мачеве један на другог. ²¹А они Јевреји који су одраније били с Филистејцима и били горе у њиховом табору, пређоше на страну Израелаца који су били са Саулом и Јонатаном. ²²Када су сви Израелци који су се били посакривали у Ефремовом горју чули да Филистејци беже, појурише за њима у бој.

²³Тако је ГОСПОД тога дана дао победу Израелцима, а битка се пренела до иза Бет-Авена.

Јонатан крши Саулову забрану

²⁴Израелци се тога дана онеспокојише, пошто је Саул закleo војску говорећи: »Проклет био ко буде јео пре вечери, пре него што се осветим својим непријатељима!«

Тако нико од војске ништа не окуси.

²⁵Сва војска уђе у неку шуму, а оно – на земљи мед! ²⁶Када су зашли дубље у шуму, видеше како мед цури, али нико се не усуди да га једе, јер су се плашили заклетве.

²⁷Али Јонатан није чуо да је његов отац заклетвом обавезао војску. Он пружи штап који је држао у руци и умочи га у медно саће. Када је узео да једе мед, очи му засјаше.

²⁸Тада му један од војника рече: »Твој отац је обавезао војску строгом

заклетвом рекавши: „Проклет био ко данас буде јео!“ Зато је војска изнемогла.«

²⁹А Јонатан рече: »Мој отац је земљу увалио у невољу. Гледајте како су ми очи засјале кад сам окусио само мало овог меда. ³⁰Шта би тек било да се војска најела од плена који је нашла код непријатеља? Зар покољ Филистејаца не би био још већи?«

³¹А тог дана је војска убијала Филистејце од Михмаса до Ајалона и била исцрпљена. ³²Стога се војска баци на плен, па узео овце, говеда и телад, закла их на голој земљи и поједе заједно с крвљу.

³³То јавише Саулу говорећи: »Ено војска чини грех против ГОСПОДА једући месо с крвљу!«

»Прекршили сте савез!« рече он. »Сместа ми овамо доваљајте један велик камен!« ³⁴А онда рече: »Идите међу војску и кажите: „Нека ми сваки од вас доведе свога вола или овцу, па ћете их клати овде и јести, а нећете грешити против ГОСПОДА једући месо у коме је још крв.“«

Тако те ноћи свако онамо доведе свога вола и закла га. ³⁵Тада Саул подиже свој први жртвеник ГОСПОДУ.

³⁶Саул рече: »Хајдемо ноћас доле за Филистејцима, да их пљачкамо до зоре, и хајде да не оставимо ниједнога у животу.«

А они одговорише: »Учини како мислиш да је најбоље.«

Али свештеник рече: »Хајде да овде упитамо Бога за савет.«

³⁷Тако Саул упита Бога: »Да ли да идем доле за Филистејцима? Хоћеш ли их предати у руке Израелу?«

*14:18 *Донеси ... Израелцима* Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти, док у хебрејском тексту стоји: »Донеси Божији ковчег!« У то време је Ковчег био код Израелаца.

†14:19 *Немој* Дословно: Повуци руку.

Али Бог му не одговори тога дана.

³⁸ Зато Саул рече: »Дођите овамо, сви заповедници војске, и сазнајте који грех је данас почињен. ³⁹ Јер, тако ми ГОСПОДА живога, који спасава Израел, таман да га је починио мој син Јонатан, мора да умре!«

Али нико од војске не рече ништа.

⁴⁰ Тада Саул рече свим Израелцима: »Станите тамо, а ја и мој син Јонатан стаћемо овде.«

»Учини како мислиш да је најбоље«, одврати војска.

⁴¹ Саул се онда овако помоли ГОСПОДУ, Богу Израеловом: »ГОСПОДЕ, зашто данас ниси одговорио мени, своме слуги? ГОСПОДЕ, Боже Израелов, ако сам крив ја, или мој син Јонатан, одговори Уримом, а ако су криви Израелци, одговори Тумимом.«*

Коцка паде на Јонатана и Саула, а војска се показа недужна.

⁴² На то Саул рече: »Одлучи коцком између мене и мога сина Јонатана.«

И коцка паде на Јонатана.

⁴³ Тада Саул упита Јонатана: »Кажми шта си учинио.«

»Само сам окусио мало меда с врха штапа који ми је био у руци«, рече Јонатан. »Зар сада зато треба да умрем?«

⁴⁴ А Саул рече: »Нека ме Бог најстроже казни ако не умреш, Јонатане!«

⁴⁵ Али војска рече Саулу: »Зар да умре Јонатан – он који је извојевао ову велику победу за Израел? Далеко било! Тако нам ГОСПОДА живога, не сме му пасти ни длака с главе, јер је он то данас учинио с Божијом помоћи!«

Тако војска спасе Јонатана од смрти.

⁴⁶ Саул тада престаде да гони Филистејце, а они се повукоше у своју земљу.

⁴⁷ Када је Саул преузео царску власт над Израелом, ратовао је против свих непријатеља унаоколо: Моава, Амонаца, Едома, царева Цове и Филистејаца. На кога год је кренуо, побеђивао је. ⁴⁸ Храбро се борио и поразио Амалечане, избавивши Израелце из руку оних који су их пљачкали.

Саулова породица

⁴⁹ Саулови синови били су Јонатан, Јишви и Малки-Шуа. Старија кћи му се звала Мерав, а млађа Михал. ⁵⁰ Жена му се звала Ахиноам кћи Ахимаацова.

Главни заповедник његове војске звао се Авнер син Неров, а Нер је био Саулов стриц. ⁵¹ Саулов отац Кис и Авнеров отац Нер били су Авиелови синови.

⁵² Све време Саулове владавине трајао је жесток рат с Филистејцима, и кад год би Саул запазио неког способног или храброг човека, узимао би га у службу.

Бог одбацује Саула као цара

15 Самуило рече Саулу: »Ја сам онај кога је ГОСПОД послао да те помаже за цара над његовим народом Израелом. Стога сада чуј речи ГОСПОДЊЕ:

² »Овако каже ГОСПОД над војскама: »Казнићу Амалечане за оно што су учинили Израелу пресревши га на путу када је изашао из Египта.

³ Стога сада иди, нападни Амалечане

*14:41 ГОСПОДЕ ... Тумимом Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти, док у хебрејском тексту стоји само: »Дај прави одговор.«

и докраја уништи све што имају. Немој да их поштедиш – погуби сваког мушкарца и жену, дете и одојче, вола и овцу, камилу и магарца.«

⁴Тада Саул окупи војску и изврши смотру у Телаиму. Било је две стотине хиљада пешака и десет хиљада Јудеја. ⁵Потом оде до амалечког града и постави заседу у кланцу.

⁶Саул поручи Кенејцима: »Идите! Одвојте се од Амалечана, да вас не уништиме заједно с њима! Јер, ви сте милостиво поступали са свим Израелцима када су изашли из Египта.«

И Кенејци се одвојише од Амалечана.

⁷Тада Саул нападе Амалечане од Хавиле до Шура, источно од Египта.

⁸Амалечког цара Агага ухвати живог, а сав народ победи мачем. ⁹Али Саул и војска поштедеше Агага и најбољу ситну стоку и говеда, угојену телад и јагњад, и све друго што је било вредно. То не хтедохе да униште, него уништише све што је било бескорисно и безвредно.

¹⁰Тада реч ГОСПОДЊА дође Самуилу: ¹¹»Жао ми је што сам Саула поставио за цара, јер се окренуо од мене и није извршио оно што сам му рекао.«

Самуила обузе гнев, па је целе те ноћи вапио ГОСПОДУ.

¹²Сутрадан Самуило порани и пође да се састане са Саулом, али му рекоше: »Саул је отишао у Кармел. Тамо је себи у част подигао споменик, па је оданде отишао доле у Гилгал.«

¹³Када је Самуило дошао Саулу, овај му рече: »ГОСПОД те благословио! Извршио сам оно што ми је ГОСПОД рекао!«

¹⁴А Самуило рече: »Откуд онда чујем блејање оваца и мукање говедâ?«

¹⁵»Дотерали су их од Амалечана«, рече Саул, »јер је војска поштедела најбоље од ситне стоке и говеда да их принесе на жртву ГОСПОДУ, твоме Богу. А све остало смо докраја уништили.«

¹⁶»Стани!« рече Самуило. »Хоћу да ти кажем шта ми је ГОСПОД ноћас рекао.«

А Саул рече: »Кажи.«

¹⁷»Док си још био незнатан у својим очима«, рече Самуило, »зар ниси постао глава Израеловим племенима? ГОСПОД те је помазао за цара над Израелом. ¹⁸ГОСПОД те је послао у ратни поход, рекавши ти: »Иди и докраја уништи онај грешни народ, Амалечане. Бори се с њима док их не докрајчиш.« ¹⁹Зашто ниси послушао ГОСПОДА него си се бацио на плен и учинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима?«

²⁰А Саул одговори Самуилу: »Али ја јесам послушао ГОСПОДА: пошао сам у ратни поход на који ме је ГОСПОД послао, докраја сам уништио Амалечане и довео њиховог цара Агага. ²¹Војска је од плена узела овце и говеда, најбоље од онога што је требало да буде докраја уништено, да их у Гилгалу принесе на жртву ГОСПОДУ, твоме Богу.«

²²Али Самуило одврати: »Зар су ГОСПОДУ паљенице и клане жртве

миле колико и послушност*?

Послушати је боље него жртвовати, и покорити се боље од лоја овнујског.

²³Јер, побуна је као грех гатања и бахатост као зло идолопоклонства. Зато што си одбацио реч ГОСПОДЊУ,

* 15:22 *послушност* Дословно: слушање гласа Јахвеовог (ГОСПОДЊЕГ).

он је тебе одбацио као цара.»

²⁴Тада Саул рече Самуилу: »Згрешио сам. Прекршио сам ГОСПОДЊУ заповест и оно што си ти рекао. Уплашио сам се војске, па сам их послушао. ²⁵Сада те молим, опрости мој грех и врати се са мном, да се поклоним ГОСПОДУ.«

²⁶Али Самуило му одврати: »Нећу се вратити с тобом, јер си одбацио реч ГОСПОДЊУ, и ГОСПОД те је одбацио као цара Израела.«

²⁷Када се Самуило окренуо да оде, Саул га ухвати за skut огртача, и он се откину.

²⁸Тада му Самуило рече: »Данас је ГОСПОД од тебе откинуо Израелово царство и дао га једноме од твојих ближњих, бољем од тебе.

²⁹Слава Израелова не лаже и не преомишља се, јер није човек, па да се предомисли.«

³⁰»Згрешио сам«, одврати Саул. »Али, молим те, укажи ми част пред старешинама мога народа и пред Израелом: врати се са мном, да се поклоним ГОСПОДУ, твоме Богу.«

³¹И Самуило се врати са Саулом, и Саул се поклати ГОСПОДУ.

³²Потом Самуило рече: »Доведите ми Агага, цара Амалечана.«

Агаг му приђе дрхтећи од страха и мислећи: »Како је горка смрт!«

³³Самуило му рече: »Као што је твој мач многим женама одузео децу, тако ће и твоја мајка сада остати без деце.«

Тада Самуило погуби Агага пред ГОСПОДОМ у Гилгалу.

³⁴Самуило затим оде у Раму, а Саул се врати кући у Гиву Саулову. ³⁵Све до своје смрти Самуило више није видео Саула, али га је оплакивао.

А ГОСПОДУ је било жао што је Саула поставио за цара Израела.

Самуило помазује Давида за цара

16 ГОСПОД рече Самуилу: »Докле ћеш оплакивати Саула? Ја сам га одбацио као цара Израела. Него, напуни рог уљем и хајде на пут. Шаљем те Јесеју из Витлејема. Изабрао сам једног од његових синова за цара.«

²Али Самуило рече: »Како да идем? Саул ће то сазнати и убити ме!«

ГОСПОД рече: »Поведи са собом једну јуницу и реци: „Дошао сам да принесем жртву ГОСПОДУ.“ ³Позови Јесеја на приношење жртве, а ја ћу ти показати шта да радиш. Помазаћеш ми онога за кога ти кажем.«

⁴И Самуило учини онако како је ГОСПОД рекао.

Када је стигао у Витлејем, градске старешине задрхташе од страха када су га среле, па га упиташе: »Долазиш ли у миру?«

⁵»Да, у миру«, одговори Самуило. »Дошао сам да ГОСПОДУ принесем жртву. Освештајте се, па дођите са мном на приношење жртве.«

Потом освешта Јесеја и његове синове и позва их на приношење жртве.

⁶Када су ови стигли, Самуило запази Елиава и помисли: »Сигурно је он помазаник ГОСПОДЊИ.«

⁷Али ГОСПОД рече Самуилу: »Нека те не завава његов стас или висина, јер њега сам одбацио. ГОСПОД не гледа оно што гледа човек. Човек гледа спољашњост, а ГОСПОД гледа у срце.«

⁸Јесеј тада позва Авинадава и доведе га пред Самуила.

Али Самуило рече: »ГОСПОД није одабрао ни овога.«

⁹Јесеј потом доведе Шаму, али Самуило рече: »ГОСПОД није одабрао ни овога.«

¹⁰ Јесеј тако доведе седам својих синова пред Самуила, али Самуило му рече: »ГОСПОД није одабрао ниједнога од њих.«

¹¹ Онда упита Јесеја: »Јесу ли ти ово сви синови које имаш?«

»Има још само најмлађи«, одговори Јесеј, »али он чува овце.«

На то Самуило рече: »Пошаљи по њега, а ми нећемо седати за трпезу док он не стигне.«

¹² И Јесеј посла да га доведу. Био је то румен момак, лепих очију и лепе спољашњости.

Тада ГОСПОД рече: »Устани и помажи га – он је тај.«

¹³ Самуило узе рог с уљем и помаза Давида пред његовом браћом. Дух ГОСПОДЊИ сиђе на Давида, па је од тога дана стално био с њим.

Потом се Самуило спреми и оде у Раму.

Давид код Саула

¹⁴ А Дух ГОСПОДЊИ оставио је Саула, па је овога мучио зао дух кога је ГОСПОД послао.

¹⁵ Саулови службеници му рекоше: »Мучи те зао дух кога је послао Бог.

¹⁶ Заповеди, господару, па ћемо ми, твоје слуге, да потражимо некога ко уме да свира лиру. Он ће ти свирати када на тебе сиђе зао дух од Бога, па ће ти бити боље.«

¹⁷ Саул рече својим службеницима: »Нађите некога ко лепо свира и доведите ми га.«

¹⁸ Један од дворана одговори: »Ја сам видео једног од синова Јесеја из Витлејема који уме да свира лиру. Он је врстан ратник и војник, добар говорник, лепо изгледа и ГОСПОД је с њим.«

¹⁹ Тако Саул посла гласнике Јесеју с поруком: »Пошаљи ми свог сина Давида, онога који чува овце.«

²⁰ Јесеј узе магарца натовареног хлебом, мешину вина и једно јаре, па их са својим сином Давидом посла Саулу. ²¹ Тако Давид дође Саулу и ступи у његову службу. Саул веома заволе Давида, па га узе за штитоношу.

²² Саул поручи Јесеју: »Пусти Давида да остане у мојој служби, јер сам задовољан њиме.«

²³ Кад год би онај дух послан од Бога силазио на Саула, Давид би узимао лиру и свирао. То би доносило олакшање Саулу – бивало би му боље и зао дух би одлазио од њега.

Давид и Голијат

17 Филистејци сабраше војску за бој и окупише се код Сохоа у Јуди. Утаборише се код Ефес-Дамима, између Сохоа и Азеке, ² а Саул и Израелци се окупише и утаборише у долини Ела, где се сврсташе у бојне редове према Филистејцима. ³ Филистејци су стајали на једном брду, Израелци на другом, а између њих је била долина.

⁴ Тада из филистејског табора иступи њихов изабрани ратник. Звао се Голијат, а био је из Гата. Био је висок шест лаката и педаљ*. ⁵ На глави је имао шлем од бронзе и био обучен у плочасти бронзани оклоп тежак пет хиљада шекела†. ⁶ На ногама је носио бронзане штитнике, а преко плећа му је висило бронзано копље ⁷ чија је копљача била као ткалачко вратило, а гвоздени шиљак

*17:4 шест лаката и педаљ Око три метра.

†17:5 пет хиљада шекела 57 килограма.

тежак шест стотина шекела*. Пред њим је ишао његов штитоноша.

⁸Голијат стаде и викну према Израеловим бојним редовима: »Зашто сте изашли и сврстали се за бој? Зар ја нисам Филистејац, а ви Саулове слуге? Изаберите једнога, па нека ми дође овамо доле. ⁹Ако буде могао да се бори са мном и убије ме, ми ћемо постати ваши робови. Али ако ја савладам њега и убијем га, ви ћете постати наши робови и служити нам.«

¹⁰Потом Филистејац рече: »Данас изазивам Израелове бојне редове! Дајте ми човека, да се боримо!«

¹¹Када су Саул и сви Израелци чули Филистејчеве речи, унезверише се и силно уплашише.

¹²А Давид је био син Јесеја, Ефратовца из Витлејема у Јуди. Јесеј је имао осам синова, а у Саулово време већ је био веома стар.

¹³Три најстарија Јесејева сина – прворођени Елиав, други Авинадав и трећи Шама – пошла су за Саулом у рат. ¹⁴Давид је био најмлађи. Док су ова тројица најстаријих стално били са Саулом, ¹⁵Давид је повремено одлазио од Саула да напаса стадо свога оца у Витлејему.

¹⁶Четрдесет дана, сваког јутра и вечери, Филистејац Голијат је излазио и изазивао Израелце.

¹⁷Јесеј рече свом сину Давиду: »Узми ову ефу[†] прженог жита и ових десет хлебова, па похитај и однеси то својој браћи у табор. ¹⁸Ових десет сирева однеси заповеднику њихове чете. Види како су ти браћа и донеси ми од њих нешто по чему ћу знати да си ме послушао. ¹⁹Они су са Саулом

и Израелцима у долини Ела и боре се против Филистејаца.«

²⁰Сутрадан Давид порани, остави стадо једном пастиру, натовари ону храну и крену као што му је Јесеј заповедио. До табора стиже баш када је војска излазила на борбени положај и извикивала ратни поклич.

²¹Израелци и Филистејци сврставали су се у бојне редове једни наспрам других. ²²Давид остави ону храну чувару залиха и отрча до бојних редова да поздрави браћу. ²³Док је с њима разговарао, онај изабрани ратник Голијат, Филистејац из Гата, изађе из бојних редова и изговори онај исти изазов, па га је и Давид чуо. ²⁴Када су Израелци угледали Голијата, побегоше пред њим у силном страху.

²⁵Говорили су: »Видите ли како онај стално излази? То он излази да вређа Израел. Цар ће дати велико благо ономе ко га убије. А даће му и своју кћер за жену и његову породицу ће ослободити плаћања пореза у Израелу.«

²⁶Давид упита људе који су стајали близу њега: »Шта ће то добити онај ко убије овог Филистејца и скине ову срамоту са Израела? Ко је тај необрезани Филистејац да вређа војске Бога живог?«

²⁷Војници му поновише шта су говорили и рекоше: »Ето то ће добити онај ко га убије.«

²⁸Када је Елиав, Давидов најстарији брат, чуо да овај разговара с војницима, наљути се на Давида, па га упита: »Зашто си дошао овамо доле и коме си оставио оно мало оваца у пустињи? Знам колико си

*17:7 шест стотина шекела 6,84 килограма.

†17:17 ефу 22 литра.

уображен и колико ти је срце зло. Дошао си само да гледаш битку.»

²⁹»Шта ли сам сад урадио?« упита Давид. »Зар не смем ни да говорим?«

³⁰Онда се окрену неком другом и упита оно исто, а војници су му одговарали као и пре.

³¹Када се прочуло шта је Давид питао и када су то пренели Саулу, он посла по њега.

³²Давид рече Саулу: »Нека се нико не обесхрабрује због тог Филистејца. Ја, твој слуга, ићи ћу и борити се с њим.«

³³Саул одврати: »Ниси ти у стању да изађеш против тог Филистејца и да се бориш с њим. Јер, ти си још дечак, а он је ратник од своје младости.«

³⁴Али Давид рече Саулу: »Ја, твој слуга, чувам овце свога оца. Када лав или медвед дође и однесе неку овцу из стада, ³⁵ја потрчим за њим, ударим га и истргнем му овцу из чељустии. А ако насрне на мене, ја га ухватим за гриву, ударим га и убијем. ³⁶Ја, твој слуга, убио сам и лава и медведа. Овај необрезани Филистејац проћи ће као један од њих, јер је вређао војске Бога живого. ³⁷ГОСПОД, који ме је избавио из лављих и медвеђих шапа, избавиће ме и из шака овог Филистејца.«

На то Саул рече Давиду: »Иди и нека ГОСПОД буде с тобом.«

³⁸Саул онда обуче Давида у своју ратну одору, на главу му стави бронзани шлем и обуче га у оклоп. ³⁹Давид припаса свој мач преко оклопа и покуша да хода, али није био навикао на такву опрему.

»Не могу у овоме да идем«, рече Саулу, »јер нисам навикао.«

И све скину.

⁴⁰Онда узе у руку свој штап, изабра пет облутака из потока, стави их у џеп своје пастирске торбе, па с праћком у руци крену према Филистејцу.

⁴¹Филистејац се примицао све ближе Давиду, а његов штитоноша је ишао пред њим. ⁴²Када је Филистејац боље погледао Давида, презре га, пошто је видео да је овај још дечак, румен и леп.

⁴³»Зар сам ја пас«, рече он Давиду, »кад на мене идеш штаповима?«

Онда прокле Давида својим боговима, ⁴⁴па му рече: »Само дођи. Даћу твоје месо птицама и зверима.«

⁴⁵Али Давид рече Филистејцу: »Ти на мене идеш мачем, копљем и сулицом, а ја на тебе идем у име ГОСПОДА над војскама, Бога војски Израелових, које си вређао. ⁴⁶Данас ће те ГОСПОД предати у моје руке, и ја ћу те оборити и одрубити ти главу. Данас ћу лешеве филистејских војника дати птицама и зверима, па ће сва земља знати да у Израелу има Бог. ⁴⁷И сви овде окупљени знаће да ГОСПОД не спасава мачем или копљем. Јер, битка је ГОСПОДЊА, и он ће вас предати у наше руке.«

⁴⁸Док се Филистејац примицао да га нападне, Давид брзо потрча према филистејским бојним редовима да нападне њега. ⁴⁹Он посегну руком у торбу, извади из ње један камен, па га хитну из праћке и погоди Филистејца у чело. Овоме се камен зари у чело и он паде ничице на земљу. ⁵⁰Тако је Давид праћком и каменом савладао Филистејца – без мача у руци оборио је Филистејца и убио га.

⁵¹Давид притрча до Филистејца и наднесе се над њега, па му извуче мач из корица, уби га и одрубил му главу.

Када су Филистејци видели да је њихов ратник мртав, побегоше.

⁵²Тада Израелци и Јудеји јурнуше напред уз бојни поклич, па су гонили

Филистејце све до улаза у Гат* и до капија Екрона. Убијени Филистејци лежали су по путу за Шаарајим све до Гата и Екрона.⁵³ Када су се Израелци вратили из потере за Филистејцима, опљачкаше њихов табор.

⁵⁴ Давид узме Филистејчеву главу и однесе је у Јерусалим, а његово оружје стави у свој шатор.

⁵⁵ Док је гледао како Давид излази на мегдан Филистејцу, Саул упита Авнера, главног заповедника војске: »Авнере, чији је син тај младић?«

А Авнер одговори: »Живога ми тебе, царе, не знам.«

⁵⁶ Тада цар рече: »Сазнај.«

⁵⁷ Чим се Давид вратио пошто је убио Филистејца, Авнер га доведе пред Саула. А Давид је још у руци држао Филистејчеву главу.

⁵⁸ »Чији си ти син, младићу?« упита га Саул.

А Давид одговори: »Ја сам син твога слуге Јесеја из Витлејема.«

Саулов страх од Давида

18 После Давидовог разговора са Саулом, Јонатан осети велику блискост с Давидом и заволе га као самога себе.² Од тога дана Саул задржа Давида крај себе и није га пуштао да се врати очевој кући.³ Јонатан склопи савез са Давидом, јер га је заволео као самога себе.⁴ Он скиде огртач који је носио и даде га Давиду, а тако и свој оклоп, па чак и свој мач, лук и појас.

⁵ Кад год га је Саул слао да нешто обави, Давид је то тако успешно чинио да га је Саул поставио за заповедника над ратницима. То је било мило не само свој војсци него и Сауловим службеницима.

⁶ Када се војска враћала кући из битке у којој је Давид погубио Филистејца, жене из свих израелских градова изашле су да дочекају цара Саула радосно играјући и певајући уз звуке даира и лира.⁷ А док су играле, певале су:

»Саул уби своје хиљаде,
а Давид десетине хиљада.«

⁸ Саул се силно наљути, јер му се није допала та песма.

»Давиду су приписали десетине хиљада«, помисли он, »а мени само хиљаде! Шта му још недостаје осим царства?«

⁹ Од тога дана Саул је Давида гледао попреко.

¹⁰ Сутрадан зао дух послан од Бога сиђе на Саула. Саул је пророковао у кући, а Давид је, као и обично, свирао лиру. Саул је држао копље у руци,¹¹ па га хитну, говорећи у себи: »Прибићу Давида за зид.«

Али Давид му се два пута измаче.

¹² Саул се бојао Давида, јер је ГОСПОД био с њим, а од Саула се окренуо.¹³ Стога он уклони Давида из своје близине и постави га за заповедника над хиљадама. Давид је предводио своју војску у ратним походима¹⁴ и био веома успешан у свему што је чинио, јер је ГОСПОД био с њим.¹⁵ Видећи колико је Давид успешан, Саул га се још више плашио.¹⁶ Али сав Израел и Јуда волели су Давида јер их је предводио у ратним походима.

¹⁷ Саул рече Давиду: »Ено моје старије кћери Мерав. Даћу ти је за жену, само ме храбро служи и биј ГОСПОДЊЕ битке.«

*17:52 *Гат* Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти, док у хебрејском тексту стоји слична реч која можда значи »долина«.

Јер Саул је мислио: »Не треба ја да дижем руку на њега. Нека то учине Филистејци.«

¹⁸ Али Давид рече Саулу: »Ко сам ја и шта је моја породица и братство мога оца у Израелу да бих постао царев зет?«

¹⁹ Када је дошло време да се Мерав уда за Давида, удадоше је за Адриела Мехољанина.

²⁰ А Саулова кћи Михал била је заљубљена у Давида. Када су то рекли Саулу, би му мило.

²¹ »Даћу му њук, мислио је, »па ће му она бити замка и Филистејци ће га лакше убити.«

Тако Саул рече Давиду: »Данас имаш другу прилику да ми постанеш зет.«

²² Онда заповеди својим службеницима: »Разговарајте насамом с Давидом и реците му: „Ето, омилио си цару и сви његови службеници те воле. Зато му сада постани зет.“«

²³ Службеници то пренеше Давиду, али он рече: »Зар мислите да је ситница постати царев зет? Ја сам само неугледни сиромаш.«

²⁴ Када су службеници испричали Саулу шта је Давид рекао, ²⁵ он рече: »Кажите Давиду: „Цар за невесту не тражи ништа осим стотину филистејских обрезака, да би се осветио својим непријатељима.“«

Саулов наум је био да Давид падне од филистејске руке.

²⁶ Када су службеници то пренели Давиду, он прихвати да постане Саулов зет. Стога и пре истека рока ²⁷ он и његови људи одоше и убише две стотине Филистејаца. Давид донесе њихове обреске и све до једног их изнесе пред цара, да би могао да постане царев зет. Тада му Саул даде своју кћер Михал за жену.

²⁸ Када је Саул схватио да је ГОСПОД с Давидом и да његова кћи Михал воли Давида, ²⁹ још више се бојао Давида и до краја му је остао непријатељ.

³⁰ Филистејски заповедници наставише да иду у бој против Израелаца, али колико год пута су то чинили, Давид је имао више успеха него остали Саулови заповедници. Тако му је име постало веома славно.

Саул покушава да убије Давида

19 Саул наложи свом сину Јонатану и свим својим службеницима да убију Давида.

Али Јонатану је Давид веома омилио, ² па га упозори: »Мој отац Саул вреба прилику да те убије. Буди на опрезу сутра ујутро. Наћи неко скровиште и сакриј се. ³ Ја ћу изаћи и стајати поред свога оца у пољу где ти будеш. Разговараћу с њим о теби, па ћу ти рећи шта сам сазнао.«

⁴ Јонатан похвали Давида свом оцу Саулу и рече му: »Нека цар не учини свом слуги Давиду ништа нажао. Он теби није учинио ништа нажао, а оно што је учинио било ти је од велике користи. ⁵ Ставио је живот на коцку када је убио оног Филистејца. ГОСПОД је однео велику победу за сав Израел, и ти си то видео и било ти је мило. Зашто да починиш грех проливајући недужну крв тако што ћеш убити Давида без икаквог разлога?«

⁶ Саул послуша Јонатана и овако се закле: »Тако ми ГОСПОДА живога, Давид неће бити погубљен.«

⁷ Јонатан позва Давида и све му исприча. Потом га одведе Саулу, па је Давид био код Саула као и пре.

⁸ Када је опет избио рат, Давид оде да нападне Филистејце. Удари на њих

таквом силином да се разбежаше пред њим.

⁹ Зао дух послан од ГОСПОДА сиђе на Саула док је седео у својој кући с копљем у руци. Док је Давид свирао, ¹⁰ Саул покуша да га копљем прибије за зид. Али Давид се измаче, па се копље зари у зид, а Давид побеже и спасе се. Те ноћи ¹¹ Саул посла људе да мотре на Давидову кућу, па да га ујутро убију.

Давидова жена Михал рече Давиду: »Ако ноћас не побегнеш на сигурно, сутра ћеш бити мртав.«

¹² Онда Михал спусти Давида кроз прозор, па он побеже и спасе се. ¹³ Потом Михал узе једног кућног бога и положи га на постељу, на узглавље стави козје длаке и покри идола одећом.

¹⁴ Када је Саул послао људе да ухвате Давида, Михал рече: »Болестан је.«

¹⁵ Саул их врати да виде Давида и рече им: »Донесите ми га на постељи, да га ја убијем.«

¹⁶ Али када су људи ушли, а оно – на постељи лежи кућни бог, а на узглављу козја длака.

¹⁷ Саул рече Михал: »Зашто си ме тако преварила и пустила мог непријатеља да побегне и да се спасе?«

А Михал му одговори: »Рекао ми је: „Пусти ме да побегнем или ћу те убити.“«

¹⁸ Када је Давид побегао и спасао се, оде Самуилу у Раму и исприча му све што му је учинио Саул. Потом он и Самуило одоше у Најот и тамо остадоше.

¹⁹ Саулу јавише: »Ено Давида у Најоту код Раме.«

²⁰ Саул посла људе да га ухвате, али када су његови људи видели дружину пророка како пророкује и Самуила

како стоји као њен предводник, Дух Божији сиђе на њих, па и они почеше да пророкују.

²¹ То јавише Саулу, па он посла друге људе, али и они почеше да пророкују. Саул посла људе и трећи пут, али и ови почеше да пророкују.

²² На крају и сам Саул пође у Раму. Када је стигао до велике чатрње код Сехуа, упита: »Где су Самуило и Давид?«

»У Најоту код Раме«, рекоше му.

²³ Тако Саул крену у Најот код Раме. Дух Божији сиђе и на њега, па је ишао пророкујући све док није стигао у Најот. ²⁴ Тамо скиде са себе и одећу, па је пророковао и пред Самуилом. Тако је гô лежао цео тај дан и ноћ. Зато се говори: »Зар је и Саул један од пророка?«

Јонатан штити Давида

20 Давид потом побеже из Најота код Раме и оде Јонатану, па га упита: »Шта сам учинио? Шта сам згрешио? Шта сам то учинио нажао твом оцу кад хоће да ми одузме живот?«

² »Далеко било! Нећеш ти погинути!« одврати Јонатан. »Јер, види: мој отац не предузима ништа, ни велико ни мало, а да се не повери мени. Зашто би онда то крио од мене? То не може бити.«

³ Али Давид се закле и рече: »Твој отац добро зна да сам нашао милост у твојим очима, па је помислио: „Јонатан не сме да сазна за ово, да се не ражалости.“ Али, тако ми ГОСПОДА живог и живог ми тебе, само је корак између мене и смрти.«

⁴ Јонатан му рече: »Жажи ми шта хоћеш да учиним за тебе.«

⁵ А Давид одврати: »Ето, сутра је Празник младог месеца и требало би да обедујем с царем. Али ти

ме пусти да одем и сакријем се у пољу до прекосутра увече. ⁶Ако твој отац уопште примети да ме нема, ти реци: „Давид ме усрдно замолио да га пустим да оде до свог родног града Витлејема, јер се тамо приноси годишња жртва за цело његово братство.“ ⁷Ако он каже: „Добро, ја, твој слуга, бићу миран. Али ако се разгневи, буди сигуран да је одлучио да ми нанесе зло.“ ⁸А ти милостиво поступи према мени, свом слуги, јер си са мном склопио савез пред ГОСПОДОМ. Ако сам крив, онда ме сам убиј! Зашто да ме предаш свом оцу?»

⁹»Далеко било!« рече Јонатан. »Када бих било шта знао о томе да је мој отац одлучио да ти нанесе зло, зар ти не бих рекао?»

¹⁰Давид упита: »Ко ће ми јавити ако ти твој отац оштро одговори?»

¹¹»Хајде«, одврати Јонатан, »изађимо у поље.«

Када су обојица изашли у поље, ¹²Јонатан рече Давиду: »Тако ми ГОСПОДА, Бога Израеловог, до прекосутра у ово доба испитаћу свог оца. Ако буде добронамеран према теби, послаћу некога к теби и јавити ти. ¹³Али ако мој отац намерава да ти нанесе зло, нека ме ГОСПОД најстроже казни ако ти то не јавим и не пустим те да одеш у миру. Нека ГОСПОД буде уз тебе као што је био уз мог оца. ¹⁴А ти према мени поступај милостиво попут ГОСПОДА док год будем жив, да не погинем. ¹⁵И немој никада да ускратиш своју љубав мојој породици, чак ни када ГОСПОД уклони све твоје непријатеље са лица земље.«

¹⁶Тада Јонатан склопи савез с кућом Давидовом, говорећи: »Нека ГОСПОД затражи од Давидових непријатеља да му положи рачун.«

¹⁷И Јонатан затражи од Давида да потврди своју заклетву, јер га је волео као самога себе.

¹⁸Јонатан рече: »Сутра је Празник младог месеца. Приметиће да те нема, јер ће твоје место бити празно. ¹⁹Прекосутра предвече иди онамо где си се био сакрио кад су ове невоље почеле и чекај код камена Езела. ²⁰Ја ћу одапети три стреле према њему, као да гађам мету, ²¹па ћу послати слугу и рећи му: „Иди да нађеш стреле.“ Ако му кажем: „Ево стреле су ти с ове стране. Донеси их“, ти онда дођи, јер, тако ми ГОСПОДА живога, безбедан си, нема опасности. ²²Али, ако му кажем: „Ено ти стрелâ с оне стране,“ онда мораш да одеш, јер те је ГОСПОД послао одавде. ²³А што се тиче онога о чему смо разговарали – упамти: ГОСПОД је сведок између тебе и мене довека.«

²⁴Тако се Давид сакри у пољу.

Када је дошао Празник младог месеца, цар седе да обедује. ²⁵Седео је на свом уобичајеном месту поред зида, преко пута Јонатана. Авнер је седео поред Саула, а Давидово место било је празно.

²⁶Саул тога дана не рече ништа, јер је помислио: »Давиду се сигурно нешто десило, па је постао нечист – да, сигурно је нечист.«

²⁷Али сутрадан, другог дана у месецу, Давидово место је опет било празно, па Саул упита свога сина Јонатана: »Зашто син Јесејев ни јуче ни данас није дошао на обед?»

²⁸А Јонатан одговори: »Давид ме усрдно замолио да га пустим да оде у Витлејем. ²⁹Рекао ми је: „Пусти ме, јер моја породица приноси жртву у граду и брат ми је заповедио да будем тамо. Ако сам нашао милост у твојим очима, пусти ме да одем да се видим

с браћом.‘ Зато није дошао за цареву трпезу.«

³⁰Саул на то плану гневом на Јонатана и рече му: »Изроде издајнички!* Мислиш да не знам да си стао на страну сина Јесејевог на своју срамоту и на срамоту мајке која те родила! ³¹ Све док син Јесејев живи на земљи, нећеш бити сигуран ни ти, ни твоје царство. А сад, пошаљи по њега и доведи ми га, јер мора да умре!«

³²»Зашто да буде погубљен? Шта је учинио?« упита Јонатан оца, ³³ а овај баци копље на њега, да га убије.

Тада Јонатан увиде да је његов отац одлучио да убије Давида. ³⁴ Он устаде од трпезе силно љут, и тог другог дана у месецу није јео, јер га је узрујало то што његов отац срамно поступа с Давидом. ³⁵ Сутрадан ујутро оде у поље да се састане с Давидом, а са собом поведе једног младог слугу.

³⁶»Трчи«, рече слуги, »и нађи стреле које одапнем.«

Док је слуга трчао, он одапе стрелу даље од њега.

³⁷ Када је слуга дошао до места на које је пала Јонатанова стрела, Јонатан повика за њим: »Зар није стрела онамо даље од тебе?«

³⁸ А онда повика: »Пожури! Иди брзо! Не заустављај се!«

Слуга покупи стрелу и врати се господару. ³⁹ Ништа није приметио, јер су само Јонатан и Давид знали шта се дешава.

⁴⁰ Тада Јонатан даде своје оружје слуги и рече: »Иди и врати ово у град.«

⁴¹ Када је слуга отишао, Давид се диже с јужне стране камена, паде ничице на земљу и трипут се поклони.

Онда се изљубише и заплакаше. А Давид је плакао јаче.

⁴² Јонатан рече Давиду: »Иди у миру, јер смо се у име ГОСПОДА један другом заклели на пријатељство, рекавши: ‚ГОСПОД је сведок између тебе и мене и између твојих и мојих потомака довека!‘«

Тада Давид оде, а Јонатан се врати у град.

Давид у Нову

21 Давид дође у Нов, свештенику Ахимелеху, који задрхта кад га је срео.

Ахимелех га упита: »Зашто си сам? Зашто нико није с тобом?«

² Давид одговори: »Цар ми је заповедио да нешто обавим и рекао ми: ‚Нико не сме ништа да зна о задатку на који сам те послао ни о наређењима која сам ти издао.‘ А што се тиче мојих слугу, рекао сам им да се нађемо на једном месту. ³ Него, шта имаш при руци? Дај ми пет хлебова, или било шта друго што нађеш.«

⁴ Али свештеник одговори Давиду: »Немам при руци обичног хлеба, само светог – али само ако су се твоје слуге држале подаље од жена.«

⁵ А Давид одврати: »Да, жене су нам заиста биле ускраћене, као и увек када идем у поход. Тело мојих слугу је чисто чак и на обичним задацима, а данас поготово.«

⁶ Тако му свештеник даде светог хлеба, пошто тамо није било другог хлеба осим хлеба Присуства који је уклоњен испред ГОСПОДА да би се истог дана заменио врућим хлебом.

⁷ А тога дана се тамо неким послом пред ГОСПОДОМ задржао један од

*20:30 *Изроде издајнички* Овај израз на хебрејском може да значи и »сине изопачене бунтовнице«.

Саулових службеника, Доег Едомац, Саулов главни пастир.

⁸ Давид упита Ахимелеха: »Да немаш овде неко копље или мач? Нисам понео свој мач ни друго оружје, јер је царев посао био хитан.«

⁹ »Овде је мач Филистејца Голијата, кога си убио у долини Ела«, одговори свештеник. »Умотан је у платно и положен иза наплећка. Узми га ако хоћеш. Овде нема другог мача осим тог.«

А Давид рече: »Њему нема равна. Дај ми га.«

Давид код Филистејаца

¹⁰ Тога дана Давид побеже од Саула и оде Ахишу, цару Гата.

¹¹ А Ахишеви службеници рекоше: »Зар ово није Давид, цар оне земље? Зар он није онај о коме певају док играју:

»Саул уби своје хиљаде,
а Давид десетине хиљада?«

¹² Давид размисли о овим речима и веома се уплаши Ахиша, цара Гата.

¹³ Стога се пред њима претварао да је умоболан. Пошто је био у њиховој власти, понашао се као лудак: урезивао је знакове у крила капије и пуштао да му пљувачка цури низ браду.

¹⁴ Ахиш рече својим службеницима: »Гледајте овог лудака! Што ми га доводите? ¹⁵ Зар немам довољно лудака, него морате да ми доводите још и овога, да се овако понаша преда мном? Зар он мора да ми улази у кућу?«

Давид у пећини Адулам и Мицпи

22 Давид оде из Гата и побеже у пећину Адулам. Када су за то чули његова браћа и породица, одоше к њему. ² Сви који су били у невољи или неком дужни или незадовољни,

окупише се око њега и он им постаде вођа. Уз њега је било око четири стотине људи.

³ Оданде Давид оде у Мицпу Моавску и рече моавском цару: »Дозволи да моји отац и мајка дођу и буду код вас док не сазнам шта ће Бог да учини за мене.«

⁴ Тако их остави код моавског цара, где остадоше све док је Давид био у скровишту.

⁵ Пророк Гад рече Давиду: »Немој више да будеш у скровишту, него иди у Јудину земљу.«

И Давид оде у шуму Херет.

Саул убија свештенике

⁶ Али Саул је чуо да су Давид и његови људи откривени. Седео је с копљем у руци под тамариском на брду код Гиве, а око њега су стајали сви његови службеници.

⁷ Он им рече: »Слушајте, Венијаминовци! Хоће ли син Јесејев свима вама дати њиве и винограде? Хоће ли вас поставити за заповеднике над хиљадама и стотинама? ⁸ Јесте ли се зато сви заверили против мене? Нико ми не говори када мој син склапа савез са сином Јесејевим. Нико од вас није брига за мене и нико ми не говори да је мој син наговорио мог слугу да из заседе вреба на мене, као што то ради данас.«

⁹ На то Доег Едомац, који је стајао са Сауловим службеницима, рече: »Ја сам видео сина Јесејевог када је дошао Ахимелеху сину Ахитувовом у Нов. ¹⁰ Ахимелех је питао ГОСПОДА за њега и дао му хране. А дао му је и мач Филистејца Голијата.«

¹¹ Тада цар посла по свештеника Ахимелеха сина Ахитувог и сву његову породицу, свештенике у Нову, и они сви дођоше пред цара.

¹²Саул рече: »Слушај ти, сине Ахитувов!«

А овај одврати: »Молим, господару?«

¹³»Зашто си се заверио против мене«, рече му Саул, »ти и син Јесејев? Дао си му хлеба и мач и питао ГОСПОДА за њега, па се он против мене дигао и вреба на мене из заседе, као што то ради данас.«

¹⁴Ахимелех одговори цару: »Ко је од свих твојих службеника веран као Давид, царев зет, заповедник твоје телесне страже и човек веома поштован у твојој кући? ¹⁵Зар сам тада први пут питао Бога за њега? Наравно да нисам! Нека цар не оптужује мене, свог слугу, или било кога из моје породице, јер ја, твој слуга, баш ништа не знам о свему томе.«

¹⁶Али цар рече: »Умрећеш, Ахимелеше, и ти и сва твоја породица!«

¹⁷Онда нареди стражарима који су стајали крај њега: »Идите и побијте ГОСПОДЊЕ свештенике, јер су и они стали на Давидову страну! Знали су да је у бекству, а нису ми то јавили.«

Али царева слуге не хтедоше да дигну руку на ГОСПОДЊЕ свештенике.

¹⁸Цар онда рече Доегу: »Ти иди и побиј их!«

И Доег Едомац оде и поби их. Он тога дана уби осамдесет пет мушкараца који су носили ланени наплећак, ¹⁹а мачем погуби и све у Нову, граду свештеника – мушкарце и жене, децу и одојчад, волове, магарце и овце.

²⁰Али један од синова Ахимелеха сина Ахитувова, који се звао Авиатар, умаче и побеже к Давиду ²¹и јави му да је Саул побио ГОСПОДЊЕ свештенике.

²²Тада Давид рече Авиатару: »Онога дана када је Доег Едомац био тамо, знао сам да ће сигурно све рећи Саулу. Ја сам одговоран за смрт целе твоје породице. ²³Остани са мном и не плаши се. Човек који хоће да ти одузме живот хоће да одузме и мој. Са мном ћеш бити сигуран.«

Давид спасава град Кеилу

23 Када су Давиду рекли: »Ено Филистејци су напали Кеилу и пљачкају гумна«, ²он упита ГОСПОДА: »Да ли да идем и нападнем ове Филистејце?«

А ГОСПОД му одговори: »Иди, нападни Филистејце и спаси Кеилу.«

³Али Давидови људи му рекоше: »Ми смо у страху и овде у Јуди, а колико ли ћемо се тек плашити ако одемо у Кеилу против филистејских војски.«

⁴Давид онда поново упита ГОСПОДА, а ГОСПОД му одговори: »Иди доле у Кеилу, јер ћу ти предати Филистејце у руке.«

⁵Тако Давид са својим људима оде у Кеилу, нападе Филистејце и одузе им стоку. Он нанесе тежак пораз Филистејцима и спасе житеље Кеиле.

Давид поново успева да умачне Саулу

⁶Када је побегао к Давиду у Кеилу, Авиатар син Ахимелехов донео је са собом наплећак.

⁷Саулу јавише да је Давид ушао у Кеилу, па он рече: »Бог ми га је предао у руке. Давид је заробио самога себе када је ушао у град са капијама и преворницама.«

⁸Тада Саул позва сву своју војску да оде доле у Кеилу и опседне Давида и његове људе.

⁹Када је Давид дознао да Саул кује заверу против њега, рече свештенику Авиатару: »Донеси наплећак.«

¹⁰»ГОСПОДЕ, Боже Израелов«, рече Давид, »ја, твој слуга, поуздано сам чуо да Саул хоће да дође у Кеилу и уништи град због мене. ¹¹Хоће ли ме грађани Кеиле предати њему у руке? Хоће ли Саул доћи као што сам ја, твој слуга, чуо? О, ГОСПОДЕ, Боже Израелов, одговори своје слози.«

А ГОСПОД одговори: »Хоће.«

¹²Тада Давид упита: »Хоће ли грађани Кеиле предати мене и моје људе у Саулове руке?«

А ГОСПОД одговори: »Хоће.«

¹³На то Давид и његови људи, њих око шест стотина, одоше из Кеиле, па су стално ишли од места до места. Када је чуо да је Давид побегао из Кеиле, Саул не оде онамо.

¹⁴Давид је боравио у пустињским скровиштима и у горју у пустињи Зиф. Саул га је тражио из дана у дан, али Бог му га не предаде у руке.

¹⁵Док је Давид био у Хорешу, у пустињи Зиф, сазна да је Саул кренуо да му одузме живот. ¹⁶Јонатан син Саулов оде к Давиду у Хореш, па му је помогао да нађе снагу у Богу.

¹⁷»Не бој се«, рече му. »Мој отац Саул неће ставити руку на тебе. Ти ћеш бити цар Израела, а ја ћу бити први до тебе. То зна чак и мој отац Саул.«

¹⁸Њих двојица склопише савез пред ГОСПОДОМ. Давид остаде у Хорешу. а Јонатан оде кући.

¹⁹Неки Зифљани дођоше горе у Гиву к Саулу и рекоше: »Давид се крије код нас, у скровиштима у Хорешу, на брду Хахила, јужно од Јешимона. ²⁰Стога, царе, дођи доле

кад год хоћеш, а на нама је да ти га предамо у руке.«

²¹»Благословио вас ГОСПОД«, одврати Саул, »због ваше бригае за мене. ²²Идите и још једном све проверите. Сазнајте куда Давид обично иде и ко га је тамо видео. Јер, кажу ми да је веома лукав. ²³Сазнајте све о местима на којима се крије, па ми се вратите када будете све поуздано знали. Тада ћу ја поћи с вама. Ако је у том крају, ући ћу му у траг међу свим Јудиним братствима.«

²⁴Тако они кренуше и пред Саулом одоше у Зиф. Давид и његови људи били су у пустињи Маон, у Арави, јужно од Јешимона. ²⁵Саул и његови људи кренуше у потрагу. Када су то јавили Давиду, он сиђе у стеновити део и остаде у пустињи Маон. Чувши за то, Саул пође у пустињу Маон у потрази за Давидом. ²⁶Саул је ишао једном страном планине, а Давид и његови људи другом. Давид је журио да побегне од Саула, али Саул и његови људи опколише Давида и његове људе с намером да их ухвате.

²⁷Али један гласник дође Саулу и рече: »Брзо дођи! Филистејци су напали земљу!«

²⁸Саул на то престаде да гони Давида и крену на Филистејце. Зато оно место зову Села Хамахлекот*. ²⁹Оданде Давид оде горе у Ен Геди, па је живео у тамошњим скровиштима.

Давид поштеђује Саула

24 Када се Саул вратио из потере за Филистејцима, јавише му: »Ено Давида у пустињи Ен Геди.«

²Тада Саул узео три хиљаде људи пробраних из целог Израела и крену да тражи Давида и његове људе близу

*23:28 Села Хамахлекот значи »стена разлаза«.

Литица дивокоза.³ Уз пут наиђе на овчије торове, где је била и једна пећина, у коју Саул уђе да обави нужду. А Давид и његови људи били су сасвим у дну пећине.

⁴ Људи рекоше Давиду: »Ово је тај дан о којем је говорио ГОСПОД када је рекао: „Предаћу ти непријатеља у руке, да с њим урадиш што ти драго.“

Давид се тада прикраде и одсече скут Сауловог огртача.⁵ Али после га запече савест што је то учинио,⁶ па рече својим људима: »Не дао ГОСПОД да тако нешто урадим свом господару, помазанику ГОСПОДЊЕМ – да дигнем руку на њега. Јер, он је помазаник ГОСПОДЊИ.«

⁷ Тим речима обузда своје људе и не даде им да нападну Саула. А Саул изађе из пећине и оде својим путем.

⁸ Тада Давид изађе из пећине и довикну Саулу: »Мој господару царе!«

Када се Саул осврнуо, Давид клекну и ничице му се поклони,⁹ па рече: »Зашто слушаш људе када ти говоре: „Давид тражи прилику да ти нанесе зло?“¹⁰ Данас си својим очима могао да видиш како те је ГОСПОД у пећини предао у моје руке. Неки су ме наговарали да те убијем, али ја сам те поштедео, рекавши: „Нећу да дигнем руку на свога господара, јер он је помазаник ГОСПОДЊИ.“¹¹ Погледај, оче мој, овај скут свог огртача у мојој руци! Одсекао сам ти скут, а нисам те убио. Сада схвати и признај да нисам крив ни за какво зло или побуну. Нисам ти учинио ништа нажао, а ти из заседе вребаш на мој живот.¹² Нека ГОСПОД пресуди између тебе и мене. И нека ГОСПОД освети зло које си ми учинио, али моја рука се неће дићи на тебе.¹³ Као што каже стара изрека: „Од опаких долазе злодела“, зато нећу да дигнем руку на тебе.¹⁴ На кога је то изашао цар Израела? Кога то

гониш? Мртвог пса? Буву?¹⁵ Нека нам ГОСПОД буде судија и нека пресуди међу нама. Нека размотри мој случај и подржи га. Нека ме оправда тако што ће ме избавити из твојих руку.«

¹⁶ Када је Давид ово изговорио, Саул га упита: »Је ли то твој глас, Давиде, сине мој?«

И гласно заплака.

¹⁷ »Праведници си од мене«, рече. »Лепо си се понео према мени, а ја сам се према теби понео рђаво.¹⁸ Управо си ми рекао за добро које си ми учинио. ГОСПОД ме је предао теби у руке, а ти ме ниси убио.¹⁹ Када човек нађе свог непријатеља, зар га пушта да оде неповређен? Нека те ГОСПОД богато награди за то како си се данас понео према мени.²⁰ Сада знам да ћеш бити цар и да ће се Израелово царство учврстити у твојим рукама.²¹ А сада ми се закуни ГОСПОДОМ да нећеш истребити моје потомке ни избрисати моје име из моје породице.«

²² И Давид се закле Саулу.

Тада се Саул врати кући, а Давид и његови људи одоше горе у скровиште.

Самуилова смрт

25 Самуило умре, и сав Израел се окупи и ожали га. Сахранише га у његовој кући у Рами. А Давид оде доле у пустињу Паран.

Давид и Авигајил

² У Маону је живео један човек који је имао имање у Кармелу. Био је веома богат: имао је три хиљаде оваца и хиљаду коза. Управо је стригао своје овце у Кармелу.³ Звао се Навал, а његова жена Авигајил. Она је била лепа и паметна жена, а њен муж, који је био из Калеевог братства, био је суров и зао човек.

⁴Када је Давид чуо у пустињи да Навал стриже овце, ⁵посла десеторицу слугу, рекавши им: »Идите Навалу горе у Кармел и поздравите га у моје име. ⁶Реците му: »Живео дуго и у миру! Мир теби и твојим укућанима и свему што је твоје! ⁷Чујем да сада стрижеш овце. Када су твоји пастири били с нама, нисмо им учинили ништа нажао нити им је нешто нестало све време док су боравили у Кармелу. ⁸Питај своје слуге, и они ће ти то потврдити. Зато буди благонаклон према мојим слугама, јер долазимо у време весеља. Молим те, дај њима, својим слугама, и мени, свом сину Давиду, што год можеш.«

⁹Када су Давидове слуге стигле, пренеше Навалу ову Давидову поруку, па причекаше.

¹⁰»Ко је тај Давид?« рече Навал Давидовим слугама. »Ко је тај син Јесејев? Ових дана многе слуге беже од својих господара. ¹¹Зашто бих ја свој хлеб и воду и месо стоке коју сам заклао за своје стригаче дао људима који долазе ко зна одакле?«

¹²На то се Давидове слуге окренуше и вратише. Када су стигли, пренеше Давиду сваку реч.

¹³Тада Давид рече својим људима: »Нека свако припаше свој мач!«

И свако припаса свој мач, а и Давид припаса свој. Око четири стотине људи пође горе с Давидом, док их две стотине остаде код залиха.

¹⁴Један од слугу рече Наваловој жени Авигајил: »Давид је послао гласнике из пустиње да нашем господару пренесу његове поздраве, а он се извикао на њих. ¹⁵Ти људи су били веома добри према нама.

Нису нам учинили ништа нажао нити нам је нешто нестало све време док смо били у пољу крај њих. ¹⁶И дан и ноћ су нам били као бедем све док смо крај њих напасали стада. ¹⁷Сада размисли и види шта можеш да учиниш, јер несрећа се спрема нашем господару и свим његовим укућанима, а наш господар је поган човек коме нико не може ништа да каже.«

¹⁸Авигајил брзо узе две стотине хлебова, две мешине вина, пет спремљених оваца, пет сеи* прженог жита, сто гроздова сувог грожђа и две стотине колутова стишњених смокава, па све то натовари на магарце.

¹⁹Онда рече својим слугама: »Ви пођите напред, а ја ћу за вама.«

Али свом мужу Навалу не рече ништа.

²⁰Док се јашући на магарцу спуштала у једну клисуру у планини, Давид и његови људи спуштали су се према њој, и она се сусрете с њима.

²¹Давид је управо мислио: »Дакле, узалуд сам у пустињи пазио на све што тај човек има, да му ништа не нестане. А он ми враћа зло за добро. ²²Нека ме Бог најстроже казни ако до зоре оставим у животу иједнога од његове мушке чељади!«

²³Када је Авигајил угледала Давида, брзо сјаха с магарца и ничице му се поклонил.

²⁴Пошто му је тако пала пред ноге, рече: »Господару, нека сва кривица падне само на мене. Молим те, дозволи да ја, твоја слушкиња, разговарам с тобом и саслушај ме. ²⁵Молим те, не обраћај пажњу на оног поганог Навала. Он је, баш

*25:18 *пет сеи* Око 37 литара.

као што му име и каже, безумник* и безумље га прати. Ја, твоја слушкиња, нисам видела слуге које си ти, господару, послао.²⁶ Пошто те је ГОСПОД сада одвратио од тога да пролијеш крв и да се светиш својом руком, тако ми ГОСПОДА живога и живога ми тебе, нека сви твоји непријатељи и сви они који хоће да ти нанесу зло буду као Навал.²⁷ И нека се овај поклон који сам ти донела, господару, дај слугама које те прате.²⁸ Молим те, опрости мој преступ, господару, јер ГОСПОД ће сигурно учврстити твоју породицу зато што бијеш ГОСПОДЊЕ битке и у свом животу ниси учинио никакво зло.²⁹ Ако те неко буде гонио да ти одузме живот, ГОСПОД, твој Бог, чврсто ће уплести твој живот у клупко живих, а живот твојих непријатеља избациће као из праћке.³⁰ Господару, када ГОСПОД учини за тебе све оно добро које ти је обећао и када те постави за владара над Израелом,³¹ нећеш имати на савести тешки терет беспотребног крвопролића и освете коју си извршио својом руком. А када ти ГОСПОД подари успех, сети се мене, своје слушкиње.»

³² Давид рече Авигајил: »Благословен ГОСПОД, Бог Израелов, који те је данас послао мени у сусрет! ³³ Благословена била због своје проницљивости и благословена била што си ме данас спречила да пролијем крв и да се осветим својом руком. ³⁴ Али, тако ми живога ГОСПОДА, Бога Израеловог, који ме је спречио да ти нанесем зло, да ми ниси похитала у сусрет, до зоре

ниједно Навалово мушко чељаде не би остало у животу.«

³⁵ Онда Давид прими оно што му је она донела и рече: »Иди кући у миру. Саслушао сам те и услишио ти молбу.«

³⁶ Када се Авигајил вратила Навалу, он је у кући одржавао гозбу попут царске. Био је добро расположен и веома пијан, па му она до зоре не рече ништа. ³⁷ А ујутро, када се Навал отрезнио, његова жена му све исприча, на шта њега издаде срце и он се укочи као камен. ³⁸ Десетак дана касније, ГОСПОД га удари, и он умре.

³⁹ Чувши да је Навал умро, Давид рече: »Хвала ГОСПОДУ, који ме је подржао против Навала и осветио срамоту коју ми је он нанео. Спречио је мене, свога слугу, да учиним зло, а Навалово злодело свалио је на његову главу.«

Потом Давид посла поруку Авигајил тражећи од ње да му буде жена.

⁴⁰ Његове слуге одоше у Кармел и рекоше Авигајил: »Давид нас је послао да те одведемо к њему да му будеш жена.«

⁴¹ Она се ничице поклониле и рече: »Ја, твоја слушкиња, господару, спремна сам да ти служим и да перем ноге твојим слугама.«

⁴² Потом Авигајил брзо узјаха магарца и, у пратњи пет својих слушкиња, пође за Давидовим гласницима, и постаде му жена.

⁴³ Давид је био ожењен и Ахиноам из Јизреела, па је тако имао две жене.

⁴⁴ Саул је своју кћер Михал, Давидову жену, дао Палтију сину Лаишевом, који је био из Галима.

*25:25 *безумник* Навал на хебрејском значи »безумник«, »будала«.

Давид поново поштеђује Саула

26 Неки Зифљани дођоше Саулу у Гиву и рекоше: »Давид се крије на брду Хахила близу Јешимона.«

²На то Саул оде доле у пустињу Зиф са три хиљаде пробраних Израелаца, да тамо потражи Давида, ³и утабори се поред пута на брду Хахила близу Јешимона. Давид је боравио у пустињи па, видевши да је Саул дошао за њим у пустињу, ⁴посла извиднике и увери се да је Саул заиста стигао. ⁵Онда крену и оде до места на ком се Саул утаборио и виде где леже Саул и Авнер син Неров, главни заповедник његове војске. Саул је лежао усред табора, а војска га је окруживала.

⁶Давид упита Ахимелеха Хетита и Авишаја сина Церујиног, Јоавовог брата: »Ко ће са мном доле у табор к Саулу?«

»Ја ћу«, рече Авишај.

⁷Тако Давид и Авишај одоше ноћу до војске и видеше Саула како спава усред табора, а копље му забодено крај узглавља. Око њега су лежали Авнер и војска.

⁸Авишај рече Давиду: »Данас ти је Бог предао твог непријатеља у руке. Пусти ме да га прибодем за земљу једним јединим ударцем његовог копља – нећу морати да ударим други пут.«

⁹Али Давид рече Авишају: »Немој да га убијеш! Ко сме да дигне руку на помазаника ГОСПОДЊЕГ, а да не буде крив? ¹⁰Тако ми ГОСПОДА живога«, рече, »сâм ГОСПОД ће га ударити, било кад му дође дан да умре природном смрћу или кад оде у бој и погине. ¹¹Али не дао ми ГОСПОД да ја дигнем руку на његовог помазаника! Него, узми сада копље с

његовог узглавља и врч с водом, па идемо.«

¹²Тако Давид узео копље и врч с водом који су стајали Саулу крај узглавља, па он и Авишај одоше. Нико их није видео ни знао шта се дешава, нити се ко пробудио. Сви су спавали, јер је ГОСПОД учинио да утону у дубок сан.

¹³Тада Давид пређе на другу страну и стаде на врх једног брда, које је било подаље, тако да је између њега и Сауловог табора био велик простор.

¹⁴Он довикну војсци и Авнеру сину Неровом: »Авнере, одазови се!«

А Авнер одговори: »Ко то зове цара?«

¹⁵Давид рече: »Зар ниси мушко? Ко ти је раван у Израелу? Зашто ниси чувао свога господара цара? Неко је дошао да га убије. ¹⁶Не ваља ти то. Тако ми ГОСПОДА живога, ти и твоји војници заслужили сте смрт јер нисте заштитили свога господара, помазаника ГОСПОДЊЕГ. Погледај око себе. Где су царско копље и врч с водом који су му стајали крај узглавља?«

¹⁷Саул препозна Давидов глас, па рече: »Је ли то твој глас, Давиде, сине мој?«

А Давид одговори: »Јесте, мој господару царе.«

¹⁸Онда рече: »Господару, зашто прогониш мене, свог слугу? Шта сам то учинио и какво сам ти зло нанео? ¹⁹Молим те, саслушај ме сада, господару. Ако те је ГОСПОД подстакао против мене, умилостивиће га жртва. Али, ако су то учинили људи, нека су проклетни пред ГОСПОДОМ! Сада су ме отерали са мог дѣла у ГОСПОДЊЕМ поседу, рекавши: 'Иди и служи другим боговима.' ²⁰Не дај да моја крв падне на земљу далеко од ГОСПОДЊЕГ

лица. Цар Израела пошао је да тражи буву као што се лови јаребица по планинама.«

²¹ На то Саул рече: »Згрешио сам! Врати се, Давиде, сине мој. Пошто ти је данас мој живот био драгоцен, нећу више покушавати да ти нанесем зло. Заиста сам се понео као безумник и силно погрешио.«

²² »Ево царевог копља«, рече Давид. »Нека један од твојих слугу дође овамо и узме га. ²³ ГОСПОД свакога награђује према његовој праведности и верности. Иако те је ГОСПОД данас предао у моје руке, нисам хтео да дигнем руку на помазаника ГОСПОДЊЕГ. ²⁴ Као што је твој живот данас био драгоцен мени, нека тако мој живот буде драгоцен ГОСПОДУ и нека ме избави из свих невоља.«

²⁵ Тада Саул рече Давиду: »Благословен био, Давиде, сине мој. Чинићеш велика дела и сигурно ћеш успети.«

Потом Давид оде својим путем, а Саул се врати кући.

Давид поново код Филистејаца

27 Давид помисли: »Ипак ћу једног од ових дана погинути од Саулове руке. Најбоље је да побегнем у земљу Филистејаца. Тако ће Саул престати да ме тражи по Израелу и ја ћу му измаћи из руку.«

² Тако он и оних шест стотина људи одоше Ахишу сину Маоховом, цару Гата. ³ Давид и његови људи настанише се код Ахиша у Гату, сваки са својом породицом, а Давид са својим двома женама, Ахиноам из Лизреела и Авигајил из Кармела, Наваловом удовицом. ⁴ Када су Саулу јавили да је Давид побегао у Гат, он престаде да га тражи.

⁵ Давид рече Ахишу: »Ако сам нашао милост у твојим очима, дај ми место

у неком од градова у унутрашњости, да могу тамо да живим. Зашто да ја, твој слуга, живим с тобом у царском граду?«

⁶ Тако му тога дана Ахиш даде Циклаг, који од тада припада царевима Јуде. ⁷ Давид је у филистејској унутрашњости живео годину дана и четири месеца.

⁸ Давид и његови људи ишли су у пљачкашке походе против Гешураца, Гизријаца и Амалечана, народа који су од давнина живели у земљи која се пружа од Шура све до Египта. ⁹ Када би Давид напао неки крај, не би остављао у животу ни мушкарца ни жену, а узимао би овце и говеда, магарце и камиле и одећу. Потом би се враћао Ахишу.

¹⁰ Када би га Ахиш упитао: »Где си данас био у пљачки?« Давид би одговорио: »У Јудином Негеву«, или: »У Јерахмееловом Негеву«, или: »У кенејском Негеву.«

¹¹ Давид није остављао у животу ни мушкарца ни жену да би их довео у Гат, јер је мислио: »Могли би да нас поткажу говорећи: „Ево шта је учинио Давид.“« Тако је чинио све време док је живео у филистејској унутрашњости.

¹² Ахиш је веровао Давиду и говорио: »Толико је омражен међу својим народом Израелом да ће ми служити довека.«

Саул и врачара из Ендора

28 У то време Филистејци окупише војску с намером да нападну Израел.

Ахиш рече Давиду: »Треба да знаш да ћете ти и твоји људи ићи у бој са мном и мојом војском.«

² Давид на то рече: »Онда ћеш се сам уверити у то шта ја, твој слуга, умем.«

Ахиш на то одговори: »Добро, поставићу те за свог доживотног телохранитеља.«

³Када је Самуило умро, сав Израел га је ожалио, па су га сахранили у његовом родном граду Рами. А Саул је из земље протерао призиваче духова и врачаре.

⁴Филистејци се окупише, па дођоше и утаборише се у Шунему, а Саул окупи сав Израел и утабори се у Гилбои. ⁵Видевши филистејски табор, Саул се уплаши и ужас му обузе срце. ⁶Он упита ГОСПОДА за савет, али ГОСПОД му не одговори ни кроз снове, ни преко Урима, ни преко пророка.

⁷Стога Саул рече својим службеницима: »Нађите ми неку жену која је призивач духова, да одем к њој и упитам је за савет.«

»Има једна у Ендору«, одговорише му.

⁸Тада се Саул преруши, па ноћу он и још двојица одоше оној жени.

»Врачај ми помоћу духа«, рече он, »и призови ми онога кога ти именујем.«

⁹Али жена му рече: »Ваљда знаш шта је Саул учинио – да је из земље истребио призиваче духова и врачаре. Зашто ми, онда, постављаш замку да погинем?«

¹⁰Тада јој се Саул закле ГОСПОДОМ: »Тако ми ГОСПОДА живог, за ово нећеш бити кажњена.«

¹¹Жена на то упита: »Кога да ти призовем?«

»Призови ми Самуила«, одговори он.

¹²Када је жена угледала Самуила, повика из свега гласа и рече Саулу: »Зашто си ме преварио? Па ти си Саул!«

¹³А цар јој рече: »Не бој се. Шта видиш?«

»Видим духа како излази из земље«, рече жена.

¹⁴»Како изгледа?« упита он.

»Излази старац огрнут плаштом«, одговори она.

Саул схвати да је то Самуило, па клекну и ницице се поклони.

¹⁵Самуило упита Саула: »Зашто си ме узнемирио призивајући ме?«

»У великој сам невољи«, одврати Саул. »Филистејци ратују против мене, а Бог се од мене окренуо. Више ми не одговара ни преко пророка ни кроз снове, па сам позвао тебе да ми кажеш шта да радим.«

¹⁶Самуило рече: »Зашто питаш мене, сад кад се ГОСПОД окренуо од тебе и постао ти непријатељ?

¹⁷ГОСПОД је учинио оно што је рекао преко мене: истргнуо је царство из твојих руку и дао га једноме од твојих ближњих – Давиду.

¹⁸Пошто ниси послушао ГОСПОДА ни искалио његов љути гнев на Амалечанима, ГОСПОД ти је учинио ово данас. ¹⁹ГОСПОД ће и Израел и тебе предати у руке Филистејцима, а сутра ћете ти и твоји синови бити са мном. ГОСПОД ће и израелску војску предати у руке Филистејцима.«

²⁰На то се Саул одмах целом својом дужином простре ницице по земљи, силно уплашен због Самуилових речи. Снага га остави, јер целог тог дана и ноћи није ништа јео.

²¹Када је она жена пришла Саулу и видеда да је силно потресен, рече му: »Ето, ја, твоја слушкиња, послушала сам те. Ставила сам живот на коцку и учинила оно што си ми рекао. ²²А сада ти послушај мене и дозволи ми да ти дам да нешто поједеш како би имао снаге за пут.«

²³Он одби рекавши: »Нећу да једем.«

Али и његове слуге се придружише жени у наговарању, и он их послуша, па устаде са земље и седе на лежај.

²⁴ Жена је код куће имала угојено теле, које сместа закла. Она узе и брашна, замеси га без квасца и испече хлеб. ²⁵ Онда то изнесе пред Саула и његове слуге, па су јели. Исте те ноћи они се дигоше и одоше.

Филистејски заповедници одбацују Давида

29 Филистејци окупише сву своју војску код Афека, а Израелци се утаборише код извора у Јизреелу. ² Док су филистејски владари ишли на челу својих чета од по стотину и хиљаду војника, Давид и његови људи ишли су на зачељу с Ахишем.

³ Филистејски заповедници упиташе: »Шта раде ови Јевреји овде?«

А Ахиш одговори: »То је Давид, бивши слуга израелског цара Саула. Код мене је више од годину дана, а од дана када је пребегао до данас, нисам му нашао мане.«

⁴ Али филистејски заповедници се наљутише на Ахиша и рекоше: »Врати га. Нека се врати у место које си му доделио. Не сме с нама у бој, да се у борби не окрене против нас. Како боље да поврати наклоност свога господара него тако што ће сећи главе нашим војницима? ⁵ Зар то није онај Давид о коме су играјући певали:

»Саул уби своје хиљаде,
Давид десетине хиљада?«

⁶ Тада Ахиш позва Давида и рече му: »Тако ми ГОСПОДА живога, честит си и драго ми је што служиш у мојој војсци. Откад си дошао к мени до данас, нисам ти нашао мане, али осталим владарима се не свиђаш. ⁷ Зато се окрени и иди у миру. Не

ради ништа што се не би допало филистејским владарима.«

⁸ »Шта сам урадио?« упита Давид. »Шта си нашао против мене откад сам дошао к теби до данас? Зашто не могу да идем и борим се против непријатеља мога господара цара?«

⁹ Ахиш му одговори: »Знам да си у мојим очима био мио као Божији анђео. Али филистејски заповедници су рекли: „Не сме с нама у бој.“ ¹⁰ Стога сутра порани са слугама твога господара које су дошле с тобом и иди чим сване.«

¹¹ Тако Давид и његови људи устадоше рано ујутро и кренуше да се врате у филистејску земљу, а Филистејци одоше горе у Јизреел.

Давид и Амалечани

30 Трећег дана Давид и његови људи стигоше у Циклаг. А Амалечани су били у пљачкашком походу на Негев и Циклаг. Напали су Циклаг, спалили га ² и заробили све жене и све у њему, младо и старо. Али никога нису убили, него су их само повели са собом и отишли својим путем.

³ Када су Давид и његови људи стигли у Циклаг, нађоше га спаљеног и видеше да су им жене, синови и кћери одведени у робље. ⁴ На то Давид и његови људи гласно заплакаше, па су плакали до изнемоглости. ⁵ Заробљене су биле и две Давидове жене – Ахиноам из Јизреела и Авигајил, удовица Навала из Кармела. ⁶ Давид је био на великој муци, јер су људи говорили да га треба каменовати, пошто су сви били огорчени због својих синова и кћери.

Али Давид нађе снагу у ГОСПОДУ, своме Богу, ⁷ па рече свештенику Авиатару сину Ахимелеховом: »Донеси ми наплећак.«

Авиатар му га донесе, ⁸ па Давид упита ГОСПОДА: »Да ли да кренем у потеру за оним пљачкашима? Хоћу ли их стићи?«

»Крени«, одговори ГОСПОД. »Сигурно ћеш их стићи и избавити заробљене.«

⁹ Тако Давид и шест стотина његових људи кренуше и стигоше до кланца Бесора, где неки заосташе, ¹⁰ пошто је њих две стотине било толико изнемогло да нису могли да пређу кланац. Али Давид и четири стотине људи наставише потеру.

¹¹ У неком пољу наиђоше на једног Египћанина, па га доведоше Давиду. Дадоше му да пије воде и да једе – ¹² парче колута стишњених смокава и два грозда сувог грожђа. Он то поједе и поврати снагу, јер пре тога није ни јео ни пио три дана и три ноћи.

¹³ Давид га упита: »Чији си и одакле си?«

»Ја сам Египћанин, роб једног Амалечанина«, одговори овај. »Кад сам се пре три дана разболео, господар ме оставио. ¹⁴ Били смо у пљачкашком походу у керећанском Негеву, на подручју које припада Јуди и у Калевовом Негеву, а Циклаг смо спалили.«

¹⁵ Давид га упита: »Можеш ли ме одвести до тих пљачкаша?«

Овај му одговори: »Закуни ми се Богом да ме нећеш убити ни предати ме у руке мом господару, па ћу те одвести до њих.«

¹⁶ И он одведе Давида до њих. Пљачкаши су били раштркани свуда по оном месту. Јели су, пили и веселили се због великог плена који су однели из земље Филистејаца и из Јуде. ¹⁷ Давид их је нападао од сумрака до наредне вечери, и ниједан од њих се не извуче, осим четири стотине младића који

одјаше на камилама и побегоше. ¹⁸ Тако Давид поврати све што су Амалечани однели, укључујући и своје две жене. ¹⁹ Ништа није nestало – ни старо ни младо, ниједан дечак ни девојчица, ни добра, ни ишта друго што су пљачкаши били отели: Давид је све повратио. ²⁰ Он узе сву ситну и крупну стоку, коју потераше испред остале стоке, говорећи: »Ово је Давидов плен.«

²¹ Тада Давид оде до оних две стотине људи који су били сувише изнемогли да иду за њим и који су били остали код кланца Бесора. Они изађоше у сусрет Давиду и људима који су ишли с њим, а он их поздрави док им се приближавао са својим људима.

²² Али сви зли и погани људи међу онима који су ишли с Давидом рекоше: »Пошто нису ишли с нама, нећемо им дати ништа од добара која смо повратили. Али сваки од њих може да узме своју жену и децу и да иде.«

²³ На то Давид рече: »Не, браћо, не смете да учините тако с оним што нам је дао ГОСПОД. Он нас је заштитио и предао нам у руке пљачкаше који су кренули на нас. ²⁴ Ко ће се сложити с тим што говорите? Онај који остаје код залиха треба да добије исто као и онај који иде у бој. Сви ће добити једнак део.«

²⁵ Давид учини да од тога дана надаље ово буде уредба и закон у Израелу, и тако је и дан-данас.

²⁶ Стигавши у Циклаг, Давид посла део плена својим пријатељима, старешинама Јуде, с поруком: »Ово је поклон за вас од плена отетог од ГОСПОДЊИХ непријатеља.«

²⁷ А послао га је старешинама у Бетелу, Рамот-Негеву, Јатиру, ²⁸ Ароеру, Сифмоту,

Ештемои, ²⁹Рахалу, у градовима Јерахмееловаца и у градовима Кенејаца, ³⁰у Хорми, Бор-Ашану, Атаху ³¹и Хеврону, као и у свим другим местима у која су он и његови људи одлазили.

Саулова смрт

31 Филистејци нападаше Израел, и многи Израелци, бежећи пред њима, падоше покошени на гори Гилбои. ²Филистејци притеснише Саула и његове синове, и убише му синове Јонатана, Авинадава и Малки-Шуу. ³Око Саула настаде жестока битка, а када га сустигоше стрелци, тешко га ранише.

⁴Тада Саул рече свом штитоноши: »Извуци свој мач и прободи ме, да не дођу ови необрезани да ме прободу и муче.«

Али његов штитоноша се ужасну и не хтеде да то учини. Стога Саул узе свој мач и баци се на њега. ⁵Када је штитоноша видео да је Саул мртав, и он се баци на свој мач и умре са Саулом. ⁶Тако Саул, његова три сина и његов штитоноша погинуше заједно тог истог дана.

⁷Када су Израелци с другог краја долине и они с друге стране реке Јордан чули* да је израелска војска побегла и да су Саул и његови синови погинули, напустише своје градове и побегоше, а Филистејци дођоше и настанише се у њима.

⁸Дошавши сутрадан да пљачкају мртве, Филистејци нађоше тела Саула и његових синова како леже на гори Гилбои. ⁹Саулу одсекоше главу, скинуше с њега оружје и разаслаше гласнике по филистејској земљи да објаве вест у храму њихових идола и међу народом. ¹⁰Његово оружје ставише у храм посвећен Астартама, а мртво тело приковаше уза зид Бет-Шана. ¹¹Када су житељи Јавеш-Гилада чули шта су Филистејци урадили Саулу, ¹²најхрабрији од њих кренуше и, пошто су целу ноћ пешачили до Бет-Шана, скинуше Саулово тело и тела његових синова са зида, па се вратише у Јавеш, где их спалише. ¹³Онда узеше њихове кости и сахранише их под тамариском у Јавешу, па су седам дана постили.

*31:7 чули Дословно: видели.